THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telephone: (312) LUdlow 5-3500

Vol. XVI Price 15¢ KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 10, 1972 Price 15¢ Nr. 187

Gudijos lietuviai šaukiasi pagalbos

Uždarytos lietuviškos mokyklos, saviveiklos rateliai, persekiojja tuos, kurie siunčia vaikus mokytis į Lietuvą

Gervėčiai. – Sovietų Gudijai priskirtoje Lietuvos dalyje gyvena ir dabar dar daug tautiniai susipratusių lietuvių. Jie neturėjo laimės pamatyti nepriklausomos Lietuvos, tarp abiejų pasaulinių karų juos spaudė lenkai, gi dabar dar labiau rusai. Koks jų sunkus gyvenimas, matyt iš čia pridedamo rašto. Raštas gautas aplinkiniais, tolimais keliais ir ant jo parašyta. MES ŠAUKIAME: PADĖKITE MUMS! S O S. Komentarus ir išvadas tegul padaro patys skaitytojai.

—o—

Rašto pradžioje trumpai paaiškinama naujausia šio krašto istorija. 1940. VIII.3, tą dieną, kai Maskva "išklausė Lietuvos prašymą" ir priėmė į Sovietų Sąjungą, kaip "dovaną", Gudijos Aukščiausios tarybos atstovai pasiūlė prie Tarybų Lietuvos prijungti šešis rajonus: Švenčionių, Vydžių, Adutiškio, Astravo, Varanavo ir Rodūnės, viso apie 7200 kvadratinių kilometrų su 300,000 gyventojų. Tas pažadas nebuvo įgyvendintas, nes Maskva prijungė tik Švenčionių rajoną, Dieveniškės parapiją ir Druskininkus, viso apie 82,000 gyventojų, apie 2200 kv. km. Tada patys gudai buvo pripažinę, kad pasiūlytuose rajonuose absoliučią gyventojų daugumą sudaro lietuviai.

bar neseniai "Mokslas ir Gyvenimas" (1972 Nr. 2) atrado, kad tada jų buvus 8.4 tūkstančius. Tas pats "M. ir G." 1970 metais surado, kad Ukrainos TSR lietuvių buvo 10.7 tūkstančiai, o Gudijoj 8.1 tūkst. Reikia neužmiršti, kad po gyventojų surašymo visi duomenys pirmiausia nuvežami į Maskvą ir tik ten "aptvarkius" palankiausia Maskvai prasme, paskelbiami ir duomenų tikrumo niekas negali patikrinti.

Blogiau nei lenkų laikais

Po I pas. karo šiame krašte veikė lietuviškosios mokyklos, vaikų darželiai, klubai, skaityklos. Buvo leidžiama lietuvių saviveikla, veikė liaudies šokių ir vaidybos rateliai, chorai. Kai grįžo bolševikai, nuo 1944 neleista atidaryti jokios lietuviškos mokyklos, likviduoti visi lietuviški šokių ar vaidybos rateliai, chorai, kitos kultūrinės įstaigos. Vietoj lietuviškų mokyklų atidarytos rusiškos (ne gudiškos). Žodžiu, daug blogiau nei buvo ir lenkų laikais.

Vietos lietuviai važinėjo į Minską ir Maskvą, priminė "demokratiškiausią" pasauly sovietų konstituciją, bet viskas veltui. Mokyklų reikalą klibino ir prof. T. Ivanauskas. Buvo ruošiamos peticijos, pasirašydavo iki 1000 asmenų, bet delegacijoms atsakydavo, kad "dėl saujelės mes mokyklų neatidarinėsime".

vuliams pašaro, o vieną ūkininką, Rakelį, kuris dirbo prie savo namų, tyčia perkėlė dirbti į plytinę už 7 km ir pasakė: "Kai kasdien ten ir atgal pavaikštinėsi, tai žinosi, kur savo vaikus mokyti."

Sulenkėjusių toj apylinkėj yra gan daug, ir jie daugiau už kitus stengiasi parodyti savo lojalumą okupantams ir užima kai kurias žemesnes vietas savivaldybėse. Jų machinacijom ir patvarkymais, visi lietuviai 1959 ir 1970 metų surašinėjimuose užrašyti lenkais. Tas pats ir išduodant pasus. Negelbėjo jokie protestai žodžiu ar raštu.

(Bus daugiau)

Gervėčių lietuvių parapijos choras. Vidury kleb. A. Jakovanis. Nuotrauka daryta prieš II pas. karą (Iš Br. Kviklio archyvo)

Po II pasaulinio karo ir gyventojų perkeldinėjimo, bėgimo ir trėmimų vistik vakarinėse Gudijos srityse dar buvo priskaičiuojama apie 50,000 lietuvių, daugiausia Apso, Gervėčių, Rodūnės, Varanavo apylinkėse.

Išvarė inteligentus

Ką pergyveno vietos lietuviai po II pas. karo, sako šie faktai: 1944, vos tik grįžo sovietai, lietuviai inteligentai buvo priversti savo kraštą apleisti, jiems nedavė darbo, buvo terorizuojami pasitraukti. Net su revolveriu ranko je: "Arba tu išvažiuosi iš čia, arba..." Išvyko arba buvo deportuoti visi šviesesnieji lietuviai, neliko jokių mokytojų, net ir tų, kurie dirbo lenkų valdymo laikais.

Nesant vietoj lietuviškų mokyklų, jaunimas, norėdamas mokslo pasiekti gimtąja kalba, daugiausia vyko į Lietuvą. Tik visa bėda, kad baigęs mokslus, grįžti į savo tėviškę negalėjo, darbo jam niekas nedavė. Tokie dažniausiai ir pasilikdavo Lietuvoje.

Dėl visų tų priežasčių lietuvių skaičius nuolat mažėjo ir mažėja, tik ne taip, kaip rodo oficiali statistika. Pagal 1959 gyventojų surašymo duomenis, BTSR "nerasta nei vieno lietuvio". Tik da

Kerštas tėvams

Tiems lietuviams, kurie siųsdavo savo vaikus mokytis į Lietuvą, vietinė valdžia keršydavo. Taip atsitiko su Melagėnų gyventojų tėvais Apso apylinkėje. Jiems "Pergalės" kolchozo pirmininkas Lovčenko sumažino duodamų sklypelių kiekį ir nedavė gy-

Privilegija brangiai kainuoja

SALINE, Mich. — Associated Press praneša, kad jei šiam mieste, netoli Detroito, kas nori stovėti ir stebėti, kaip gazolino stoty mechanikas taiso jo automobilį, turės mokėti brangiau. Mechanikas į valandą normaliai ima 9 dolerius, bet už privilegiją, kad gali su juo būti, mokėsi 12 dol., jei nori jam padėti — 15 dol. per valandą, o jei ką nors išmanai ir nori jam nurodinėti — 20 dolerių. Toks paskelbtas kainaraštis.

Shriveris patvirtintas

WASHINGTONAS. — Sargent Shriver buvo nominuotas viceprezidento postui. Specialus demokratų partijos centro komiteto susirinkimas veik vienbalsiai patvirtino McGoverno parinktą kandidatą. Prieš balsavo tik Missouri delegacija, nepatenkinta sen. Eagleton išmetimu. Sen. McGovernas pertraukė savo kampaniją Floridoj ir atvykęs vėl pasakė kalbą apie būsimus laimėjimus, vėl puolė Nixoną. Shriverį patvirtinti pasiūlė sen. Mansfield.

Shriveris, priimdamas nominaciją, pasakė kalbą, kurioj paminėjo savo giminystę su Kennedžiais, prižadėjo, kad jis neužmirš tų, kurie dabar užmiršti.

McGovernas po susirinkimo vėl nuskrido į Miami Beach, kur posėdžiauja mėsininkai. Mėsininkų unija yra viena didžiausių, turi 500,000 narių, priklauso AFL-CIO, bet neklauso vadovybės nurodymų būti neutrali, į prezidentus indorsavo McGoverną ir kritiškai atsiliepė apie George Meany, kad jis perdaug diktatoriškai elgiasi.

Į Ameriką atvyks ir Ču

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono žmona paminėjo, kad Ču En-lai atvyks į Ameriką, bet tik tada, kai Nixonas bus perrinktas. Jeigu prezidentas būtų kitas žmogus, jis neatvyks. Kada revizitas galėtų įvykti, ji nežinanti. Kaip atsimenam, Nixonas yra pakvietęs ir sovietų "troiką", ir jie taip pat pažadėjo atvykti.

Nixonienė toliau pasakojo moterims korespondentėms, kad slaptoji tarnyba, kurie saugo prezidentą, labai susirūpino, kai buvo rastas Bremerio dienynas ir jo įrašai apie sekiojimą Nixono, norą jį nušauti. Šiais metais apsaugojimas prezidento nuo visokių išsigimėlių dar labiau reikalingas, rinkiminiai metai, reikės daug kur viešai jam pasirodyti, maišytis tarp žmonių, sakyti kalbas.

Kai ji buvo paklausta nuomonės apie Jane Fonda, tai buvo atsakymas: ji turėjusi Hanojui paprašyti komunistus nutraukti ginkluotą agresiją, ne smerkti savo pačios kraštą.

BONNA. — Vakarų Vokietijoj dirba 3 milijonai užsieniečių darbininkų. Daugiausia dirbančiųjų yra iš Jugoslavijos, Turkijos ir Graikijos.

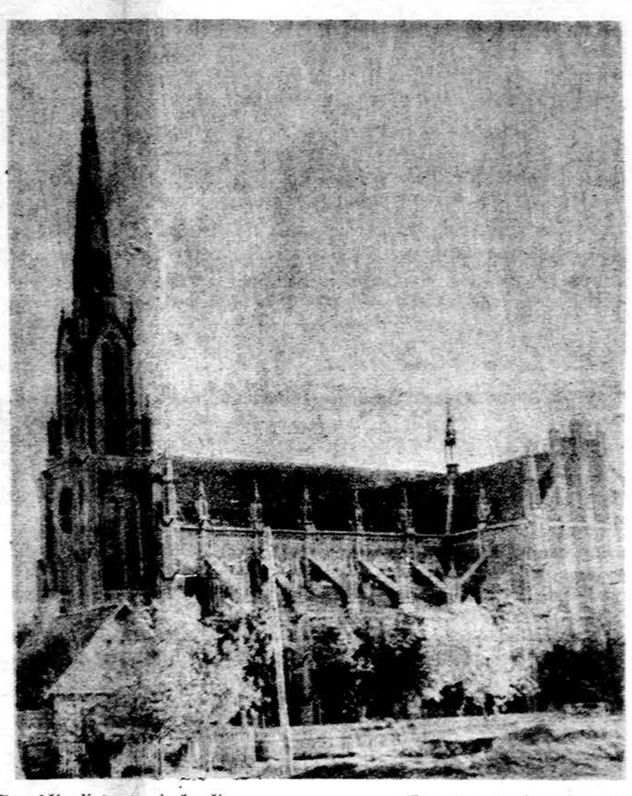

Gervėčių lietuvių bažnyčia (Iš Br. Kviklio archyvo)

KINIJA NORI STIPRIOS EUROPOS

PARYŽIUS. — Neabejojama, kad Kinija suinteresuota palaikyti gerus ryšius su Vakarų Europa. Neseniai buvo pakviestas ir Pekine lankėsi Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Maurice Schumann. Vakarų Vokietijos buvęs toks pat ministeris Gerhard Schroeder, o Britanijos užs. reik. ministeris Alec Douglas-Home lankysis šį rudenį. Nors Schroederis yra dabar opozicinės partijos narys, bet vyko su aiškiu kanclerio Willi Brandt palaiminimu ir kalbėjosi apie numatomus vokiečių-kiniečių diplomatinius santykius. Prancūzų ministeris Pekine kalbėjosi ne tik su Ču, bet ir su Mao, kuris paprastai susitinka tik su valstybių ar vyriausybių galvomis.

Tie ir kiti ženklai rodo, o pagaliau neslepia nei ten apsilankiusieji, kad Kinija suinteresuota Europos stiprumu, sveikina Bendrosios rinkos idėją ir remtų politinę uniją, jei ji kada iškiltų. Kinija supranta kai kurių Europos šalių norą palaikyti gerus santykius su sovietais, bet bijo, kad tai nebūtų silpnumo ženklai. Priešingai, Pekinas su nepasitikėjimu žiūri į būsimąją Europos Saugumo konferenciją ir jai linkėtų nepasisekimo.

Kinija atvirai sako, kad jei pasisektų Saugumo konferencija, sovietai būtų atpalaiduoti vakaruose ir turimas armijas permestų į rytus, prie dabar ten laikomų 44 divizijų pridėtų dar porą dešimčių. Tai grėstų Kinijos saugumui. Dėl tos pat priežasties Pekinas labai nenorėtų, kad McGovernas laimėtų. Jis jau dabar kalba, kad iš 300,000 amerikiečių Europoj paliktų tik 130,000.

Prieš vaikų vežiojimą

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų Švietimo komitetas 21 balsu prieš 16 parengė projektą įstatymo, kuriuo draudžiamas vaikų vežiojimas į kitas mokyklas, jei tai daroma tik rasiniam balansui. Vaikai turi eiti į artimiausią arba pirmą nuo jos mokyklą. Tolimasis vežiojimas leidžiamas galėtų būti tik dideliems vaikams. Projektas, neabejojama, praeis Atstovų rūmuose.

LOUISVILLE, Tenn. — Amerikos partijos prezidentinis kandidatas, iki šiol buvęs respublikonas John Schmitz, mano, kad George Wallace jo neparems, neindorsuos ir už jį neagituos. Schmitz perdaug kraštutinis net gubernatoriui Wallace.

BATON ROUGE, La. — Kai buvo Louisianos senatoriaus Allen Ellender laidotuvės, į jas suvažiavo visi didieji politikai: Nixonas, Agnew, McGovern ir kt. Netoli bažnyčios kabėjo toks didžiulis plakatas: "Welcome President Nixon, McGovern Go Home. Spiro O.K."

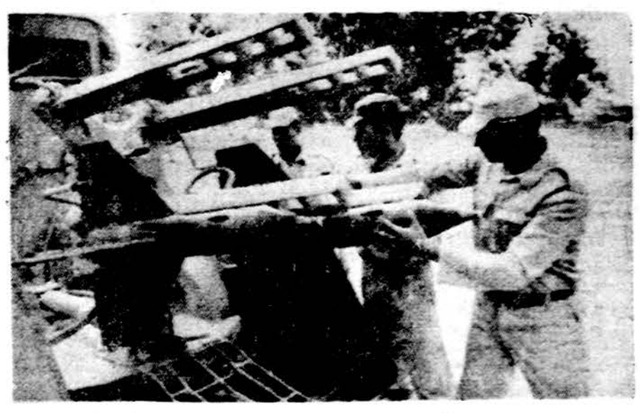

Egiptiečiai kareiviai prie sovietų paliktų priešlėktuvinių raketų

PRIEŠAS PRADĖJO GRASINTI SAIGONUI

SAIGONAS. — Apie penki šimtai šiaurės vietnamiečių užpuolė pietų vietnamiečių stovyklą 15 mylių į rytus nuo Saigono, užmušė 34 Saigono karius, sužeidė 45. Užpuolimas laikomas pačiu didžiausiu nuo ofenzyvos pradžios taip arti sostinės. Priešo artilerija taip pat apšaudė ir amerikiečių bazę ties Long Thanh, sužeidė vieną karį. Tie užpuolimai rodo, kad priešo pajėgos ties Saigonu tebėra stiprios ir Saigonui neduoda ramybės.

Šiaurės vietnamiečiai, remiami T-54 rusų gamybos tankų, atakavo Kambodijos teritorijoje, Mekongo upės artumoj, tris miestus. Tuo pačiu metu P. Vietnamo šiaurėje priešas užpuolė marinus, norinčius atsiimti Quang Tri miestą. Karo strategai sako, jog komunistai neatsisako planų užimti Hue miestą, senąją sostinę, 32 mylios į pietus nuo Quang Tri.

Amerikiečių aviacija per tris dienas Kambodijos fronte sunaikino 21 priešo tanką, o prie Quang Tri kitus devynis, 36 tonų svorio. B-52 bombonešiai bombardavo Dong Hoi, 18 mylių į šiaurę nuo Quang Tri.

Saigonui yra neaišku, kokiu būdu Hanojus vis dar gauna pakankamai kuro didiesiems tankams ir vežimams varyti, kai iš jūros pristatyti negalima, užblokuota; dvi sistemos gazolinui tiekti sausuma vamzdžiais iš Kinijos irgi neveikia, vos tik jos atsistato, aviacija subombarduoja; esantieji kuro sandėliai Š. Vietname jau seniai sudaužyti. Galimas dalykas, kad yra užmaskuotų sandėlių, kurių aviacija nepastebėjo; taip pat yra galimybė, kad kurą pristato iš Kinijos mažais kiekiais sunkvežimiais.

PHNOM PENH. — Kambodijos prezidentas Lon Nol pripažįsta, kad fronto padėtis labai rimta ir pats nuvyko į Neak Luong, kur jo daliniai kovoja. Žvalgyba teigia, kad ten priešas turi 30 tankų ir 3,000 reguliarios Šiaurės Vietnamo armijos vyrų.

Dėl Egipto kaltina Brežnevą

MASKVA. — Maskvoje rezidiuoją užsienio korespondentai sako, kad paskutinėmis dienomis Brežnevui pasidarė blogai, jo patiės bendraminčiai dėl nepasisekimų Egipte ir kitose arabų šalyse labiausiai kaltina jį. Jis kaltas, kad menkas pranašas, nepramato arabų ėjimų, o paskutinieji Sadato įsakymai rusams išsikraustyti buvo pats didžiausias smūgis sovietų garbei namie ir užsieny. Kaip ten vietinė spauda beaiškintų, kad jie "atlikę savo pareigas, paruošę egiptiečius, laimingai grįžta namo, o arabai nežino kokiais žodžiais jiems dėkoti", tai melagystei gali patikėti labai neprotingas sovietų pilietis.

Bilijonai už heroiną

PARYŽIUS. — Prancūzų policija rimtai susirūpino ir likvidavo visą gaują narkotikų pirklių bei heroino rafinerijas Marsely. 80 procentų viso heroino Amerika gaudavo per Marselį, daugiausia atėjusio iš Turkijos. Policija Marsely likvidavo penkis slaptus heroino fabrikus, sukonfiskavo tonas narkotikų. Amerikos rinkos kaina vertės kelių bilijonų (ne milijonų) dolerių. Galima tik įsivaizduoti, kokio masto buvo sandėliai ir visa prekyba.

Prez. Nixonas, susipažinęs su prancūzų policijos veikla, Prancūzijos prezidentui Pompidou nusiuntė padėkos telegramą.

GENEVA. — Lenkijos atstovas nusiginklavimo konferencijoje paminėjo, kad 1974 metais bus galima sušaukti pasaulinę nusiginklavimo konferenciją, kur vėl bus galima kalbėti ir kalbėti apie reikalą nusiginkluoti, bet niekas nepradės nuo savęs.

MONTGOMERY. — Gub. Wallace gali palaikyti kai kuriuos demokratinius kandidatus į Kongresą ir už juos agituoti, veikti, tik ne už McGoverną. Taip sako jo artimieji. Būti trečiosios Amerikos partijos kandidatu į prezidentus Wallace nesutiko.

WASHINGTONAS. — Demokratų konvencijos rengėjai skundžiasi, kad Miami Beach policija ieško keturių automobilių, GM paskolintų demokratų "labai svarbiems" delegatams. Automobiliai paslaptingai dingo. Jų vertė 15,000 dolerių.

Siūlys reformuoti konvencijas

WASHINGTONAS. — Keturi respublikonų senatoriai — Percy, Packwood, Javits ir Mathias — konvencijoje pasiūlys reformuoti partijos suvažiavimus, konvencijas, kad jose būtų atstovaujamos daugiau etninės grupės, moterys ir jauni žmonės. Reforma turėtų pradėti veikti jau 1976 metais. Panašių reformų jau padarė demokratai, nors etninės grupės dar mažai ką laimėjo. Pasiūlymas jau spėjo susilaukti kritikos, o kai kas jau senatorius pavadino net fašistais.

WASHINGTONAS. — Po to, kai buvo paskelbta, jog Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas lankysis Pekine, bus tenai keturias dienas, o neseniai lankėsi Maskvoje ir ten klausėsi sovietų pasakų šešias dienas, tai laikraštininkai pastebėjo, kad jis, pradėjęs savo pareigas, čia pat esančiame Washingtone buvo iš viso vieną dieną. Vadinas, jau jam trūksta objektyvumo, klauso daugiau tik vienos pusės. Prez. Nixonas neseniai pasakė, kad jis "naivus ir raudonųjų įtaigotas".

KALENDORIUS

Rugpiūčio 10: šv. Laurynas, šv. Asterija, Nerimantas, Rasa.
Rugpiūčio 11: šv. Tiburtas, šv. Zuzana, Putvinas, Porutė.
Saulė teka 5:53, leidžias 7:59.

ORAS

Saulėta ir šilčiau, temperatūra apie 80 laipsnių.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

VYČIŲ SEIMAS ARTĖJA

25-ji kuopa džiaugiasi, kad galės priimti 59-tąjį vyčių seimą Clevelande šio mėnesio 23 - 27 dienomis. Jau vienuolika metų praėjo nuo to laiko, kai seimas paskutinį kartą buvo tame mieste, todėl klevelandiečiai ypač stengiasi, kad visi būtų patenkinti. Seimo programą ir informaciją apie Clevelando miestą jie iš siuntinėjo vyčiams po visą Ameriką. Bus dirbamas rimtas darbas posėdžių metu, bet liks laiko ir pramogoms. Turėtų visi stengtis atvykti anksčiau, kad galėtų visur dalyvauti. Geriausia būtų kiekvienam seimą pradėti trečiadienį, rugpiūčio 23 d. Tą vakarą bus pasilinksminimas prie vandens. Nereikės būti pasipuošus. Gros orkestras šokiams po atviru dangumi. Tad jei kas mėgsta valgyti, vyną gerti ir šokti, arba ir maudytis, turėtų nepraleisti to vakaro. Kurie žada maudytis, turėtų neužmiršti maudymosi kostiumo.

Registracijos mokestis bus 42 doleriai asmeniui. Tai apmokės įvairius priešpiečius, koncertus, šokius, banketą ir susisiekimą autobusu. Tik už įėjimą į pasilinksminimą trečiadienio vakare reikės atskirai mokėti. Yra išsiuntinėtos registracijos anketos. Kurie numato seime dalyvauti, jas užpildė ir grąžino. Tai palengvina darbą planavimo komitetui. Anketos viešbutyje kambariui užsisakyti buvo išsiuntinėtos kuopų pirmininkams. Taip pat buvo pra šomi vyčiai ir paskiri asmenys įdė ti savo sveikinimus į seimo programos knygą ir už tai paaukoti pinigų seimo išlaidoms padengti. Atsiskaitymas tuo reikalu buvo baigtas liepos 25-tą. 59-tojo vyčių seimo rengimo komiteto pirmininkas yra Karolis Mačutas, o jo adresas yra 4915 Berkshire Drive, North Olmsted, Ohio, 44070.

A. P.

Iš vyčių ekskursijos Euclidan, Ohio, kur jie lankė Liurdo Dievo Motinos šventovę. Priekyje eina Vyčių garbės narys Juozas Sadauskas.

ATLAIDUS CLEVELANDE PRISIMENANT

Birželio 25 d. Clevelande buvo suruošti vyčių atlaidai, kuriuos organizavo ir tvarkė Clevelando vyčiai senjorai. Apie tą šventę šitaip rašo daytoniečiai savo biuletenyje:

"Clevelandas greitai pasirodė, ir dvidešimt minučių po devynių įvažiavome į Šv. Jurgio aikštę automobiliams pastatyti. Paskui parapijos salėje gėrėme kavą ir valgėme riestainius, buvome supažindinami, ir linksmai šnekėjomės. Pusę vienuoliktos visi iškilmingai žygiavome į bažnyčią Mišioms. Jos buvo lietuvių kalboje, ir laikė jas klebonas kun. Boleslovas Ivanauskas už mirusius Vidurio — centro apygardos narius — kun. Titą Narbutą, Juozą Sinkwitz ir V. Pavį. Tikrai nuostabu, kad, nežiūrint kiek toli nuo Švento Kryžiaus bažnyčios nukeliauji, a. a. Tėvą Narbutą prisimena visi su šiltais žodžiais ir pagarba.

Kun. Ivanauskas buvo labai nuoširdus, ir mums miela buvo girdėti jį šnekant. Lietuviškos Mišios ir giesmės buvo įspūdingos ir dvasią keliančios. Turėtumėte pamatyti, kaip Šv. Jurgio parapiečiai myli savo kalbą ir lietuviškas giesmes. Po to buvo priešpiečiai Liurdo Dievo Motinos šventovėje Euclide. Ten gyvena Švč. Trejybės vienuolės. Maldininkai lanko tą šventovę visą laiką, dieną ir naktį, ir mes tą dieną buvome ten kartu su italų grupe. Jie valgė makaronus, o mes vištieną ir keptą jautieną. Bet palaiminimą kopyčioje turėjome savo atskirą. Didelis yra vienuolyno plotas, daug medžių, ir yra labai ramu. Pati šventovė yra Liurdo kopija, turi šaltinį ir visa kita. Net ramentai yra iš lazdos, paliktos tų, kurie čia pagijo. Nors diena buvo šalta ir šlapia, nors paltų reikėjo ir lietsargių, vis tiek apsimokėjo ten dalyvauti.

D.

KAS YRA VYČIAMS ŽURNALAS "VYTIS"

Žurnalas "Vytis" yra vyčių, o ypač jaunųjų, žibintas, kuris rodo kelią prie aukštų idealų. Jis yra ryšys, vieniją išsisklaidžiusį jaunimą į vieną galingą kūną — organizaciją. Jis yra žadintojas, gaivintojas ir auklėtojas jaunuolių dvasios.

"Vytis" yra tikriausias vyčių jaunimo poilsio, džiaugsmo ir vargo valandų draugas. "Vytyje" rasite gražių eilėraščių, apsakymėlių, įvairių jaunimą ir senimą liečiančių straipsnių iš istorijos, tikybos, geografijos, gamtos ir kitų dalykų, o taip pat svarbiausių šių dienų politikos ir iš gyvenimo žinių.

Ir kas svarbiausia —"Vytyje" kiekvienas jaunuolis vytis ar vytė gali išmėginti savo gabumus rašydamas eilėraščius, apsakymėlius ar šiaip korespondencijas iš vyčių veiklos.

Švenčiant žurnalo įsteigimo 57 metų sukaktį kaip tik tenka pagyvinti ir paremti žurnalą rašiniais bei prenumeratomis.

Pov. Dirkis

DAINA UGDO DVASIĄ

Garsus vokiečių rašytojas Goethe savo raštuose pabrėžia, kad reikia kasdien žmogui išgirsti nors vieną dainelę, arba perskaityti nors vieną eilėraštį, pamatyti gamtoje gražų vaizdą. Visa, kas ugdo ir stiprina dvasią, turi sudaryti žmogaus gyvenimo dalį. Kaip graži ir įdomi yra gera knyga, graži apysaka, kelionės aprašymas, istorinis veikalas arba didžiųjų žmonių gyvenimas

Pas tėvus pranciškonus Kennebunkporte, Maine LST Atlanto pakraščio šaulių kuopų 1972 m. liepos mėn. 8-15 d. d. Kultūrinėje savaitėje prie kryžiaus padedamas vainikas žuvusiems už Lietuvos laisvę pagerbti. Iš kairės: Stasė Stašaitienė, Ignas Petrauskas, Vladas Mingela ir prof. Emilija Putvytė.

Nuotr. K. Sragausko

LIETUVOS KELIU

Šaulių sąjungos trečioji kultūrinė savaitė

VLADAS PAUŽA

Didingo Atlanto globoje, žavingų gamtos vaizdų aplinkoje, Tėvų pranciškonų svetingoje vasarvietėje, Kennebunkport'e, Main liepos mėn. 8-15 d. buvo suruošta Lietuvos šaulių sąjungos trečioji kultūrinė savaitė, kurios pagrindinis tikslas — pagausinti žinias, labiau susipažinti, įgyti didesnio veiklos patyrimo ar daugiau užsigrūdinti kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Programa įvairi ir turininga. Nemaža paskaitų, pramogų ir poilsio. Darbas sklandus ir darnus. Kiekvienos dienos programa reikš mingai įprasminta atitinkamomis paskaitomis: "Kančios ir kovos ke liu žengiame Lietuvos laisvėn", Vladas Pauža. "Paslaptingasis Sibiras" —profesorė Emilija Putvytė, "Komunistiniuose kalėjimuose ir vergų stovyklose" — Elena Juciūtė, "Tautinės vienybės rūpestis" — dr. Juozas Girnius, "Lietuvos potencija Vlado Putvio filosofijoje" — dr. Vaidievutis Mantautas, "Vėžio ligos, rūkymas ir šienligė" — dr. Kazys Pautienius, "Lietuvių jaunimo informacinis centras, uždaviniai ir veikla" — Gintaras Karosas, "Atominis karas ir apsauga" — inž. Juozas Stašaitis. Išsamios ir nuodugnios prelegentų kalbos turtino dvasiniai, stiprino kultūriniame ir tautiniame kelyje.

Šaulė Reminta Molienė su dukrele gražiai pristatė šaulių įkūrėjo Vlado Putvio raštus ir biografiją. Raštus suredagavo ir biografiją parašė žymus šaulių veikėjas ir visuomeninkas Aleksandras Mantautas. Detroitietė Ligija Mingėlienė gražiai ir vykusiai pristatė poetės šaulės Marijos Sims poezijos rinkinį "Ant kryžkelių senų". Pasigėrėtiną įspūdį padarė smuikininko Izidoriaus ir sūnaus pianisto Vytenio koncertas. Montrealio šaulių teatro mėgėjai, paįvairindami programą, suvaidino "Partizano motiną", Stasio Butkaus dviejų veiksmų dramą. Julija Šaulienė talkininkaujama inž. Jurgio Valiukonio, pravedė sporto varžybas, kuriose dalyvavo šaulės ir šauliai.

Šauliai laikraštininkai daugiau pasireiškę 1972 m. periodinėje spaudoje — Petras Petrušaitis, Juozas Krygeris ir Jonas Švoba apdovanoti diplomais ir piniginėmis premijomis.

Didelį ir gilų įspūdį padarė parodos: Sibiro kankinių, šaulių veiklos ir tautinių rankdarbių. Sibiro eksponatus atvežė buvusi Sibiro tremtinė ir kalinė Elena Juciūtė, Kruopščiai buvo paruošta kuopų veiklos momtažų apžvalga. Įvairūs ir įdomūs Elenos Valiukonienės tautiniai audiniai ir kiti rankdarbiai.

Baigėme įspūdingu ir reikšmingu laužu, kurį sumaniai pravedė Toronto šaulių kuopos pirmininkas Stasys Jokubaitis. Programą išpildė muzikai Ona ir Alfonsas Mikulskiai, sesė Julija Šaulienė, Gintaras Karosas ir kiti. Prisimindami didžių kančių ir skausmų mirtį dėl tautinių ir religinių įsitikinimų Romo Kalantos, Stonio ir Andriuškevičiaus, jų garbei ir neužmirštamumui iškilmingai uždegėme meniškai papuoštus tris žibintuvus, kurie dalyvius rišo su pavergtu kraštu ir kančia, ugningu kovingumu ir brangiausiomis aukomis.

Šauliai, lietuviškos dainos skleidėjai, Ona ir Alfonsas Mikulskiai, vertindami šaulių vieningumą ir broliškumą, padovanojo Šaulių Sąjungai "Vienybės taurę". Neatsiliko ir nuotraukų reporteriai detroitiškis Kazys Sragauskas ir bostoniškis Stasys Urbonas įvairiomis ir gražiomis nuotraukomis.

Dr. Kazys Pautienius įdomiai skaitė paskaitas ir rūpestingai teikė pirmąją pagalbą. Didžių įspūdžių ir malonių pergyvenimų gau biami, dvasiniai svarėdami, fiziniai tvirtėdami nepastebėjome, kaip nusileido trečiosios kultūrinės savaitės tautinė vėliava ir saulė, kuri mus šildė ir gaivino, telkė vienom darnion šeimon, šaulių pastogėn tobulėti ir pažangėti, dirbti ir aukotis dėl pavergtųjų ir Lietuvos laisvės, kur glūdi pagrindinės šaknys mūsų gyvybės ir nepriklausomybės.

Gaila ir sunku buvo skirtis, sąjungos pirmininkui Vincui Tamošiūnui ir vyriausiajam vadovui inž. Juozui Stašaičiui gesinant kultūrinės savaitės žibintuvą, kuris mus rišo vienon šeimon, tvirtino mūsų uždaviniuose ir žygiuose.

Dideli nuopelnai vyriausiojo vadovo inž. Juozo Stašaičio, kuris gražiai suorganizavo ir sklandžiai pravedė programą. Pagarba ir padėka Atlanto Bostono, Brocktono, Worchesterio, New Yorko šaulių kuopoms talkinkavusius sėkmingos kultūrinės savaitės ruošimo darbuose. Veiklą plečiant, būtų gera ir naudinga suorganizuoti Atlanto šaulių kuopų rinktinę.

Daug meilės ir širdingumo šauliams parodė tėvai pranciškonai, kurių vietovėje vyko kultūrinė savaitė, širdinga pagarba ir padėka jiems. Niekados nepamiršime jų taurios širdies ir lietuvio dvasininko kilnaus ir brangaus patarnavimo. Įgytas patyrimas ir žinios tebūva pagrindiniu kelrodžiu ketvirtajai kultūrinei savaitei daugiau suburti šaulių ir svečių vertingiausioje veiklos ir darbo vainikų pynėje.

— o —

Kol yra žmonių, pasiryžusių mirti už žmoniją, tol to krašto gyvastis yra nemari.

— G. Mazzini

PADĖKA

Lietuvos diplomatinės tarnybos šefui, ministeriui S. Lozoraičiui, Lietuvos atstovui Washingtone J. Kajeckui, Lietuvos atstovui prie Šv. Sosto S. Lozoraičiui Jr., Lietuvos gen. konsului New Yorke A. Simučiui, Lietuvos laisvės komiteto pirmininkui min. V. Sidzikauskui su ponia, Reginai Budrienei, prof. S. Žymantui su ponia, red. kun. dr. J. Prunskiui, red. P. Jurkui, red. V. Alseikai, dr. J. Kazickui, dr. D. Jasaičiui su ponia, dail. Marijai ir Povilui Laurinavičiams, dail. J. Paukštienei, Vincui ir Irenai Ignaičiams, rašytojai Alei Rūtai ir architektui E. Arbui, O. Barauskienei, O. Jurskienei, Snieguolei Jurskytei, V. Čečetienei, E. Stankai, Teodarui ir Onutei Slapšiams už atsiųstus sveikinimus ir pareikštus linkėjimus dailininko ir diplomato Adalberto Staneikos 10 metų mirties minėjimo parodos proga reiškiame labai gilią padėką.

Kun. klebonui J. Degučiui ir kun. K. Sakalauskui už atlaikytas pamaldas, už pasakytą reikšmingą pamokslą, už dalyvavimą ir prisidėjimą prie minėjimo ir visiems dalyvavusiems pamaldose ir atsilankiusiems į minėjimą - parodą., reiškiame labai gilią padėką.

Labai didelė padėka priklauso Lietuvos pasiuntinybės patarėjui Washingtone dr. S. A. Bačkiui už pasakytą įdomią kalbą Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu ir J. A. V L. B. centro vald. pirm. rašytojui V. Volertui už pasakytas gražias mintis minėjime.

Labai gili padėka priklauso Lietuvių moterų federacijos Philadelphijos klubo pirm. buv. Lietuvos operos solistei J. Augaitytei už gražų giedojimą bažnyčioje pamaldų metu ir prisidėjimą prie minėjimo.

Ypatinga padėka priklauso prof. dr. J. Puzinui už pasakytą reikšmingą pagrindinę kalbą ir prof. skulptoriui P. Vaškiui už pasakytą idomią kalbą ir už iu idėtą dideli darbą padarant šį minėjimą - parodą sėkmingą.

Dėkojame labai už atsiųstus sveikinimus ir dalyvavima minėjime - parorodoje buv. diplomatinės tarnybos nariams dr. S. Daukšai su ponia, J. Deksniui su ponia, P. Žilioniui su ponia.

Dėkojame labai už dalyvavimą minėjime Lietuvių gydytoju dr-ios New Yorke sekretoriui dr. P. Legeckui. Labai šilta padėka priklauso mūsų tautos heroiaus pulk. lt. inž. Juozo Vitkaus - Kazimieraičio broliui, didl. ekon. Valerijonui Vitkui, atvykusiam iš Rochesterio ir dalyvavusiam minėjime - parodoje. Labai dėkojame Marijai ir Baliui Raugams už paskolintus paveikslus parodai, Henrikui Savickui, L. B. radijo programos vedėjui už rūpestingą talkininkavimą. Mykolui Čepuliui, Kaz. Čikotai, Vytautui Matoniui, Vytautui Šuopiui, J. Lukui, stud. Petrui Vaškiui, St. Karaškai už talkininkavimą ir pagelbėjimą minėjimo parodą ruošiant.

Jei dailininko ir diplomato Adalberto Staneikos minėjimas - paroda praėjo pakilusioj nuotaikoj, tai dėl mūsų ir visuomenės gražaus reagavimo ir ypač dėl to, jog mūsų vyresnės kartos darbų matomi pėdsakai tebežėri, kaip tyri deimantai, paberti ant kelio, vedančio į mūsų brangią Lietuvą.

Dr. M. Staneikienė ir sūnus

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
2358 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. teleef. WAlbrook 5-5076

REZID. TEL. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LC 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą tel neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad. ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0583
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
560 Summit Street
Aurora, Ill. — Elgin, Illinois

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois Elsewhere in U.S.A. $17.00, Canada $19.00, Foreign Countries — $20.00

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius telso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:30.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30 šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, res. 388-2232
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm. ketv. 1 iki 7 popiet antr., penkt. 1-5 treč ir šešt tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8 6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2676
Valandos pagal susitarimą Jei ne atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

Tel. — RE 8-5898
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

Tel. ofiso ir bute OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak. šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad. 11 val. ryto iki 2 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. tel. 239-2919

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUČELIONAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambint 471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9601
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 3 val. popiet iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800 Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato
CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad nuo 1 - 4 popiet
ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Res. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8206
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto, 2—8 val vak. Šeštad. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir res., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta

TEL. PRospect 6-9460
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrd., ketv. 6—8 val vak., penktad. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4880
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penkt. 2—5, šešt. pagal susitarimą

Kova su jaunimu ir

KOVA DĖL JAUNIMO

Už savo jaunimą kovoja ne tik išeivijos lietuviai, kad ilgiau galėtume išsilaikyti svetimose žemėse, bet kovoja visi sąjūdžiai ir organizaciniai vienetai. Kova vyksta už jaunimą, bet taip pat vyksta kova su jaunimu, kuris mano, kad dabartinis gyvenimas bent Vakaruose yra netinkamas. Tokio jaunimo tarpe yra įvairių organizacijų asmenų, bet daugiausia yra komunistams palankių, kurie nepatyrė komunizmo kalėjiminio režimo sunkumų, naudojasi laisvėm, kad tą laisvę palaidotų. Komunistinis pasaulis stengiasi išnaudoti jaunimą vadinamai pasaulinės revoliucijos idėjai, o komunistinių kraštų jaunimas kaip tik siekia tokių laisvių, kokias turi Vakarų jaunimas.

*

Dar praėjusių metų rudenį Čekoslovakijoj, Prahos mieste, įvyko komunistinio jaunimo konferencija, kurioje dalyvavo 26 komunistinių partijų jaunimo atstovai iš įvairių kraštų, tarp jų iš JAV, Italijos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Graikijos, Irano, Izraelio ir eilės Lotynų Amerikos valstybių. Tokia konferencija bus ruošiama 1973 m. Berlyne. Ryšium su tomis konferencijomis neseniai "World Marxist Review" žurnalas išspausdino vienos vadovaujančios komunistų pareigūnės Helene Berg teigimą, kad jaunimas yra komunistų ateitis, kad reikia jaunimą įjungti į klasių kovą, kad jaunimas labai tinkamas siekti pakeitimų ir kovoti už komunistines idėjas.

Tame Prahoj įvykusiame suvažiavime visi komunistinių partijų atstovai džiaugėsi, kad tų kraštų jaunimas yra prokomunistinis. Prancūzijos atstovas teigė, kad daug Prancūzijos jaunimo balsus atiduoda už komunistus. Ispanijos komunistų partijos atstovas teigė, kad nuo 1965 metų komunistai labai daug turi įtakos universitetuose. Esą, komunistų partija tuo atžvilgiu nugalėjusi kitas partijas. Paragvajaus atstovas teigė, kad net katalikiškų universitetų studentai yra labai aktyvūs komunistų judėjime. Net ir katalikų kunigai remią komunistų judėjimą, kaip sugebantį kovoti prieš diktatūras Pietų Amerikoje. Belgijos atstovas teigė, kad, nepaisant, jog jų krašte labai stiprios religinės idėjos, komunistų partija stengiasi palaužti krikščioniškąją moralę ir, esą, matyti pasekmės. Komunistų įtakingumu jaunimui gyrėsi Vakarų Berlyno ir Izraelio komunistiniai atstovai. Esą, viskas pradėję gerėti nuo praėjusio dešimtmečio vidurio.

Kaip matyti iš įvairių atstovų pasisakymų, komunistai bet kokia kaina stengiasi plėsti savo įtaką, ypač akademinio jaunimo tarpe, nes čia visais atvejais labiau sekasi ir labiau verta. Dirbąs jaunimas dėl gerų ekonominių sąlygų nelabai žavisi komunizmu, o akademinis jaunimas žvelgia į komunistinį sąjūdį, kuris galėsiąs išgelbėti pasaulį.

*

Amerikos komunistinis jaunimas yra nepajėgus. Minėtame Prahoj įvykusiame suvažiavime dalyvavo ir JAV komunistų jaunimo "Young Workers Liberation League" atstovai. Jie pranešė, kad JAV komunistinis jaunimas dar nėra plačiai išsisklei-dęs, bet, esą, jau pribrendęs laikas tą komunistinį jaunimo judėjimą plėsti. Atstovė Naomi Chessman teigė, jog jie yra įsitikinę, kad tik masės gali laimėti revoliuciją, todėl jaunimo eilių padidinimas būtinas. Ji gyrėsi, kad komunistai ruošė savo specialias grupes teisiamai Angelai Davis gelbėti. Ir tokios brigados nariai veržiasi į įmones, krautuves, visuomenines organizacijas ir mokyklas. Jie tikisi pasiekti savo judėjimui naudos per vietinius valdžios ar unijų pareigūnų rinkimus arba per jaunųjų krikščionių moterų organizaciją YWCA.

Kaip matome komunistai nesigina, jog jie veržiasi į jaunimo organizacijas, kad galėtų apjungti jaunimą savo idėjoms skleisti, o kaip žinome, tos idėjos yra ne kas kita, kaip totalistinių režimų vienoj ar kitoj valstybėj įvedimas, kaip stiprinimas dabar veikiančių komunistinių valstybių, primetusių sunkią priespaudą eilei laisvų kraštų.

*

Nepaisant, kad komunistai veržiasi į jaunuolių gretas, jiem taip nesiseka, kaip jie norėtų. Milijonams Amerikos jaunimo komunizmas tebėra svetimas. Tačiau nereikia manyti, kad jie nedaro įtakos. Ir minėti atvejai rodo, kad viename ar kitame krašte gyvenąs ar besimokąs jaunimas turi būti apdairus, kad nepatektų į komunistinių darbuotojų pinkles. Ir čia labai daug gali padėti lietuviškasis jaunimas, kuris geriau negu kiti pažįsta komunistinę apgaulę.

Jeigu Vakaruose komunistai ir gali jaunimo tarpe ką nors sugundyti, tai komunistiniuose kraštuose komunistų partijos vadovybė turi kovoti su savo jaunimu, trokštančiu laisvės ir matančiu, kad laisvajame pasaulyje vis dėlto yra viskas kitaip. Šiandien nebėra geležinė uždanga tokia sandari kaip seniau, jaunimas pamatė, kad komunistų partijos tvirtinimai tėra tik didesnė ar mažesnė apgavystė. Jaunimas priešinasi komunistiniam režimui, ieško daugiau laisvės ir ne kartą jis buvo prasiveržęs demonstracijomis, nepaisant, ar tai buvo Berlyno, Budapešto, Poznanės ar Kauno gatvėse. Jeigu vakarietiškojo jaunimo dalis ir patenka į komunistinius spąstus, tai didelė dalis komunistų pavergto jaunimo tiki, kad vieną kartą laisvė vistiek triumfuos.

Vykstant pasaulyje kovai su jaunimu ir už jaunimą, lietuviai gali džiaugtis savo jaunimu abiejose geležinės uždangos pusėse, nors, kaip minėti pavyzdžiai rodo, reikia ir budėti. Kiekvienas prarastas jaunuolis yra nuostolis ne tik šeimai, bet ir visai laisvajai žmonijai. Al. B.

Spaudoje ir gyvenime

GAUSIAI INFORMUOJA APIE LIETUVĄ

Miunchene ukrainiečių redaktorių leidžiamas žurnalas "ABN Correspondence" rodo daug palankumo Lietuvai ir lietuviams. Savo paskutiniame (3) numery aprašo Romo Kalantos auką už laisvę, skelbia apie demonstracijas Kaune, deda laišką Liudviko Simučio, kalinamo Mordvos lageryje; laiškas adresuotas Sovietų Aukščiausios tarybos prezidiumui, bet jo nuorašas slaptai pasiekęs vakarus. L. Simučio tėvą nužudė bolševikai, o jis pats dalyvavo partizaniniame sąjūdy.

Šiame pat "ABN Correspondenja apie tikinčiųjų demonstracijas, palaikant Kaune teisiamą kun. bažnyčioje vaikų mokymą tikybos.

Skelbia apie žydų bado streiką įvairiuose Sovietų kontroliuojamuose miestuose. Vilniuje bado streiką paskelbė 20 žydų. Visi suprantame, su kokiu pavojumi tai surišta.

Žinių skyriuje žurnalas informuoja apie tikinčiųjų demonstralijas, palaikant Gaune teisiamą kun. Zdebskį. Pranešama, kad demonstracijose dalyvavo 600 žmonių, kuriuos atakavo milicija kad vėliau gatvėse liko kraujo ženklai. Taipgi skelbiama, kaip S. Kudirkos žmona su vaikais buvo išmesta iš buto, jų baldai konfiskuoti ir kaip ji niekur negalėjo gauti tarnybos.

Žurnalas duoda ilgą sąrašą ukrainiečių, kalinamų įvairiose koncentracijų stovklose ir kalėjimuose. A. Mojenko žmonai neleidžiama aplankyti kalinamo vyro. Aštuoni ukrainiečių politiniai kaliniai pasiuntė Aukščiausiai tarybai ir žmogaus teisių komisijai protesto raštą žmogaus teisių dienos išvakarėse. Kitos vietos 9 politiniai kaliniai kreipėse į Tarptautinį Raud. Kryžių. Dubrovlago kalinys M. Bondar paskelbė bado streiką. Vis ttokie žiaurūs faktai iš už geležinės uždangos. J. Žvilbutis

Ligos ir nesutarimas McGovern pastogėje

McGovern revoliuciniai globėjai stengiasi jį vairuoti, bet nenori jo klausyti

DR. KAZYS SRUOGA

McGovern jaunieji globėjai, palyginus, gana sklandžiai įvairavo jį į demokratų prezidentinius kandidatus. Nelaimės ir nesėkmė prasidėjo, kai McGovern turėjo surasti sau viceprezidentą ir privilioti į savo pusę tuos se- — politikus, kuriuos jis taip nenosios kartos demokratų vadus seniai išstūmė iš pirmaujančių demokratų eilių, bet be kurių paramos jis nesitiki laimėti rinkimų į Amerikos prezidentus.

Tūkstantis dolerių kiekvienam ir tūkastantis procentų Eagletonui

Daugumas kandidatų į renkamas valstybės vietas labai padidina ir pagražina savo pažadus tiems, kurie už jį balsuos. McGovern savo pažadus tiek padidina, kad jie, jau dabar atrodo, gali duoti neigiamus vaisius, o svarbiausia pakenkti McGoverno autoritetui ir jo žodžių (pažadų) patikimumui. Visi atsimename, kad pačioje savo propagandos pradžioje McGovern pažadėjo kiekvienam Amerikos piliečiui (be jokio skirtumo) po vieną tūkstantį dolerių, jeigu tik jis (McGovern) bus išrinktas prezidentu. Dabar McGovern apie tą tūkstantį dolerių ir užsiminti nebenori, o visuomenėje sklinda gandai ir anekdotai apie tuos tūkstantinius McGoverno pažadus.

Dabar vėl kitas tūkstančio procentų pažadas. Sunku buvo McGovernui surasti demokratą, kuris klauptųsi prieš McGoverno idėjas ir sutiktų būti jo viceprezidentu. Pagaliau buvo suradęs senatorių Eagletoną iš Miss. valstijos. Surado Eagletoną labai paskubomis ir todėl, kad geresnio negalėjo pritraukti. Ir, štai, tas senatorius Eagleton, pabuvęs kandidatu į demokratų viceprezidentus keliolika dienų, su dideliais skausmais pasitraukė, teisingiau sakant, buvo labai mandagiai ir diplomatiškai išmestas. Tai pirmas toks įvykis Amerikos politikos istorijoje.

Kada senatorius Eagleton, jau būdamas kandidatas į viceprezidentus, viešai (per televiziją) pareiškė, kad jis turėjo sunkumų su savo nervų negalavimais ir gydėsi ligoninėse, tai McGovern nuolat ir nuolat kartojo, kad jis nepaisydamas to Eagleton pareiškimo, esąs tūkstančiu procentų už Eagletoną ir jam tiek procentų pasitikįs. Kai pasklido gandai (žurnalisto Andersono paleisti), kad Eagletonas buvo alkoholikas ir buvo areštuotas už tai, kad vairavo automobilį būdamas didžiai neblaivus, tai McGovern vėl kartojo, kad jis (McGovern) visvien esąs tūkstančiu procentų už Eagletoną. Ir po paskutiniojo tokio tūkstantinio pakartojimo kitą dieną McGovern viešai pareiškė, kad jis manąs, jog Eagletono kandidatūra į viceprezidentus gali būti žalinga jo rinkimams ir tada Eagletonas (žinoma "savanoriškai") pasitraukė iš kandidatūros į demokratų viceprezidentus. Taip atsitinka su tais McGoverno tūkstantiniais pažadais. Tur būt, bus aiškiau, jeigu čia paminėsiu mažą istorijėlę iš nepriklaumos Lietuvos laikų.

Du litai už naują religiją Apasčioje — Biržuose

Šiaurės Lietuvos apskrities miestas Biržai buvo savotiškai žinomas, kaip įvairių skirtingų religijų susikoncentravimas. Ten buvo katalikų bažnyčia, dvi ar trys sinagogos, reformatų ir liuteronų maldos namai, cerkvė ir dar keletas silpnesnių religinių sektų maldos namų. Nelabai nuostabu todėl, kad ten laikas nuo laiko atsrasdavo naujų "pranašų", kurie mėgindavo kurti naujas sektas, o kai kada net iš to nelegaliai pasipelnyti.

Vienos vasaros karštą sekmadienį vienas toks naujas "pranašas" paskelbė, kad kiekvienam, kuris priims jo religiją duos grynais pinigais po du litus. Naujos religijos išpažinimo ceremonija buvo paskelbta taip pat labai paprastai. Reikia nustatytu laiku ateiti prie Apasčios upės ir, kai pranašas palieps, įbristi truputį į vandenį, pranašas palaimins ir tuo bus naujos religijos narys įregistruotas ir gaus du litus. Ne daug, bet vis dėlto atsirado norinčių gauti du litus. Po tokio "krikšto" nauji parapiečiai pradėjo teirautis, kada gi jie gaus pažadėtus du litus. "Pranašas" labai rimtai paaiškino, kad dabar jiems pats Dangus duos daug daugiau laimės ir turtų, negu tie du litai. Svarbu, esą, tik pildyti naujos religijos nuostatus.

Kada senatorius McGovern buvo užklaustas, kada ir kaip bus dalinami tie tūkstančiai dolerių kiekvienam amerikiečiui (kaip jis pradžioje pažadėjo), paaiškino, kad taip buvo sakoma dėl aiškumo. Jeigu jis būsiąs išrinktas prezidentu, tai jis padarysiąs tokias mokesčių ir pašalpų gavimo reformas, kurios visiems už jį balsavusiems duos daug daugiau gėrybių, negu tas žadėtas tūkstantis dolerių. Kas gi dabar gali pasakyti, kieno (McGovern ar to Biržų "pranašo") pažadai rimtesni?

McGovern politinių agentų užmačios

Kai kuriais atžvilgiais McGoverno rinkiminė sistema primena mums neblogai pažįstamą Sovietų politinių agentų sistemą. Jie nedaug viešai rodosi, bet jų užkulisiniai sprendimai beveik visada yra galutiniai ir nepakeičiami. Senatorius Eagleton turėjo pasitraukti iš kandidatavimo į demokratų viceprezidentus dėl to, kad McGovern nusprendė, jog Eagletono nervų sveikatos klausimo nuolatinis viešas svarstymas galįs labai pakenkti McGoverno išrinkimui į prezidentus. Taip oficialiai įvyko Eagletono pasitraukimas. Bet kas gi buvo prieš tai už McGoverno? Eagleton tinkamumą būti demokratu viceprezidentu galutinai sprendė ne McGovern, bet jo politiniai agentai, jo porpagandos vadovai. McGovern tik viešai visą tai laimino. Kada iškilo Eagletono nervų sveikatos klausimas, tai McGovern agentai surado Eagletono asmenyje vieną dar blogesnį (pagal jų nuomonę) dalyką, negu nervų ligą, būtent jo perdidelis artimumas senosios kartos išmestiesiems demokratams ir organizuotiems darbininkams. Tie sa, Eagletono naujas darbas turėjo būti viliojimas atgal išmestų jų politikų, kurių, tariamai, McGovern globėjai jokiu būdu negali priimti ir pakęsti.

Taigi sakoma, kad paties McGoverno globėjai daugiausia garsino Eagletono netinkamumą dėl jo silpnų nervų, nes norėjo būtinai Eagletono atsikratyti. Pažymėtina, kad tuo laiku, kai McGovern propagandos vadai vis labiau peikė Eagletoną, tai senieji ir išmestieji demokratai stojo Eagletono pusėn ir jį drąsino nepasiduoti, neatsisakyti, nes jis (Eagletonas) esąs demokratų konvencijos išrinktas ir McGo-

George Wallace, neseniai peršautas, pamažu sveiksta ir stengiasi dalyvauti politiniame krašto gyvenime.

vern ar jo agentai negalį tų rinkimų panaikinti. Bet spaudimas Eagletonui pasidarė toks didelis, kad jis atsisakė "savanoriškai" ir laisvai atsiduso išsikasęs iš tokios klampynės, kuri tikrai galėjo jo nervus sugadinti.

Eagletonui pasitraukus, McGovern atsidūrė naujoje ir labai aštrioje krizėje. Eagletono šalininkai ir senosios kartos išstumtieji demokratai balsiai piktinosi nevykusiu McGovern elgesiu su Eagletonu. Missouri valstijos atsakingi demokratų vadai viešai pareiškė, kad tegu McGovernas nesitiki Missouri balsų per prezidentinius rinkimus. Mat Eagleton yra Missouri valstijos rinktas Amerikos senatorius ir gana populiarus politikas toje valstijoje. Pagaliau po ilgų prašymų ir maldavimų po McGoverną žeminančių atsisakymų būti jo viceprezidentu atsirado Sargent Shriver, kuris sutiko būti Mc Governo viceprezidentiniu kandidatu. Shriver buvo septintas asmuo, į kurį McGovern kreipėsi.

McGovern bando atgauti autoritetą

Suprantama, kad McGovern turi būti ir yra dėkingas savo jauniems globėjams už jų pajėgumą jį taip aukštai iškelti, bet prezidento kėdės jis dar nepasiekė ir jam atrodo, kad be senųjų demokratų politikų pritarimo jis nebus Amerikos prezidentu. Todėl McGovern mėgina, kiek tik gali, statyti tiltus į senąją demokratų kartą. Pirmuoju tokiu tiltu buvo O'Brien pakvietimas būti demokratu centro komiteto pirmininku. Mat, O'Brien iki to laiko (tai yra iki McGoverno išrinkimo prezidentiniu kandidatu) buvo demokratų centro komiteto gana sėkmingas pirmininkas ir priklausė nuosaikiųjų demokratų grupei. Konvencijos metu O'Brien pasuko į kairę ir padėjo McGovernui išstumti "senius", taigi nusipelnė McGoverno tikslams. Todėl McGovern atsidėkodamas norėjo jį skirti ir toliau būti demokratų centro komiteto pirmininku. Bet McGovern jaunieji globėjai griežtai užprotestavo ir vietoje O'Brien buvo išrinkta moteris Jean Westwood ir jos pavaduotoju Basil Peterson — abu paklusnūs McGovern globėjų žmonės.

McGovern, matydamas, kad jo rinkiminė padėtis nuolat silpnėja, vėl mėgino šauktis O'Brien pagalbos, šį kartą net neatsiklausdamas savo globėjų. McGovern paskyrė O'Brien savo rinkiminės propagandos vyriausiuoju direktorium, bet jo dabartiniai jauni vadovai pasiskubino viešai pareikšti, kad O'Brien paskyrimas yra tik formalumas propagandos sumetimais, kad faktinai jie (tie ligšioliniai) pasilieka propagandos ir rinkiminės strategijos viešpačiais.

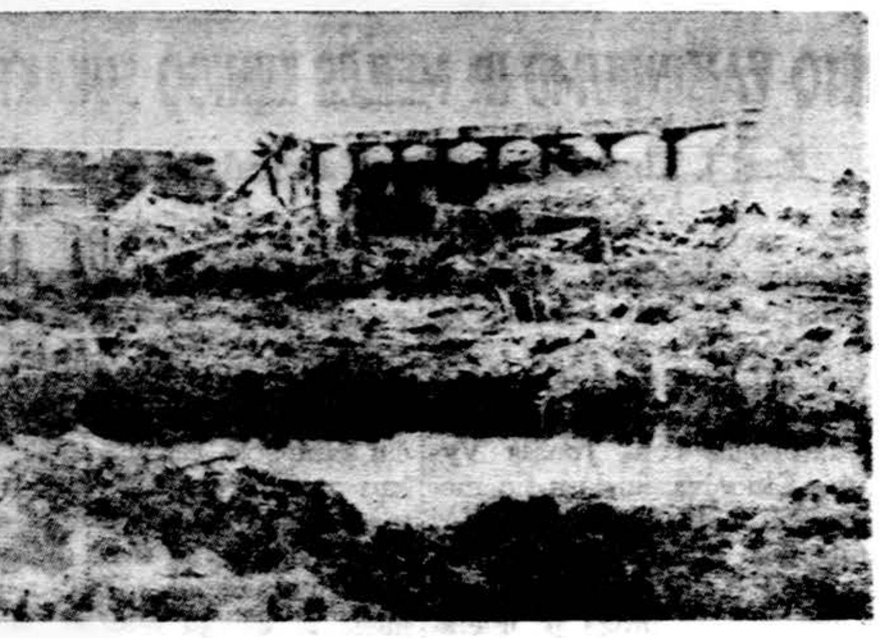

Ilgų ir sunkių karo veiksmų nuteriotas Vietnamas.

VOKIETIJOS "CARITAS" DARBAI

Vakarų Vokietijos katalikų pagalbos organizacija "Caritas verband" praeitais 1971 metais prisiuntė į įvairias pasaulio šalis maisto, vaistų ir kitų pagalbos gėrybių viso trisdešimties milijonų markių vertės. Daugiausia pagalbos pasiųsta į Aziją padėti Bengalijos pabėgėliams. Hong Kongo, Indijos, Indonesijos ir Vietnamo gyventojams bei nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Turkijoje. Taip pat žymi pagalba buvo suteikta Artimųjų Rytų pabėgėliams arabams Jordanijoje ir Egipte. Nigerijos ir Sudano civilinio karo aukoms Afrikoje bei Perų gyventojams Pietų Amerikoje ir Rumunijos gyventojams Europoje nukentėjusiems nuo didžiulių potvynių. Didžioji aukų dalis buvo surinkta Vokietijos tikinčiųjų tarpe, kitą dalį paskyrė Vakarų Vokietijos vyriausybė.

DAUG LENKŲ AMERIKOJE GYVENA

Statistiniai duomenys rodo, kas JAV gyvena per 6.372.000 lenkų kilmės žmonių. Daugiausia lenkų gyvena New Yorko valstybėje 1.230.000, Illinois vals. užima antrą vietą su 836.-000 lenkų kilmės gyventojais. Pennsylvanijos valstybėje per 78.000. jm

Ponios ir ponai vasarotojai

DANUTĖ BRAZYTĖ - BINDOKIENĖ

36

Kiekvieną vakarą Rima ar kuri kita iš šeimininkių nunešdavo Paliepių vasarnamin ąsotį pieno vėlyvai vakarienei. Šiandien lyg tyčia tas darbas teko Rimai, o ji labai norėjo pasėdėti valgyklos kampelyje ir pasižiūrėti filmo drauge su visais. Niekada nematyto krašto vaizdai ir žmonės ją traukė ir domino, bet eiti vistiek reikėjo.

Atsidususi pakilo, prispylė pieno ąsotį virtuvėje, dar paėmė pyragaičių dėžutę ir išėjo laukan, metusi pavydų žvilgsnį filmu susidomėjusių vasarotojų pussėn.

Lauke eiti neskubėjo. Basos kojos gardžiavosi rasotos žolės vėsa, nuo ežero pūtė smagus vėjas, prisisotinęs šviežios žuvies kvapo, o pro medžių protarpius danguje žybsėjo šviesūs taškai. Buvo gera taip vilkti kojas per rasą, dainuoti sau panosėje ir neskubėti. Staiga dainelė netrūko, Rima krūptelėjo ir sustojo. Krūmų šešėlyje ant suoliuko sėdėjo žmogus. Jo veidas buvo paslėptas tamsos, o visa poza dvelkė tokiu vienišumu, kad Rima tai pajuto per dešimtį žingsnių. Išgirdęs jos artumą, žmogus atsisuko.

— Labas vakaras, panele Rima.

— Labas vakaras, pone Raulaiti. Kodėl jūs nesigrožite filmu? Visi sėdi valgykloje ir žiūri.

— Išnešiau savo rūpesčius pravėdinti. Viduje trošku ir šilta, o čia bent kvėpuoti lengviau.

Rima sustojo šalia suolelio ir kažkodėl neskubėjo nueiti.

— Sėsk minutėlę, Rima, — pakvietė Raulaitis, pasitraukdamas į šalį. — Šnektelėk su manim.

— Reikia pieną nunešti, — teisinosi ji, tačiau pastatė ąsotį rasotoje žolėje ir atsisėdo į siūlomą vietą. Raulaitis nebuvo toks atgrasus kaip Norėnas. Jo dėmesio paliesta, Rima nesijautė tarytum suteršta. Ji net jautė Raulaičiui tam tikrą simpatiją ar užuojautą, nes Raulaitienė iš pat pradžių pasirodė lyg aštrių stiklų prismaigstyta — tik prisiliesk ir susižeisi. Su tokia gyventi — prasti pyragai!

Jis kalbėjo apie šį ir tą, o Rima klausėsi ir šypsojosi, retkarčiais atsakydama ar pritardama. Pro medžių kamienus tarp krūmų linksmai švysčiojo švento Jono vabaliukų ugnelės lyg draugiškų akių žvilgterėjimas.

— Gera su tavim būti, Rima. Galva ir širdis pailsi. Ačiū už šias minutes.

— Aš turiu eiti. Ponia Paliepienė laukia pieno, — atsiminė ji ir pakilo nuo suolelio.

— Palydėsiu, — pasisiūlė Raulaitis ir, nelaukdamas sutikimo, paėmė ąsotį. Rima klusniai nusekė paskui.

Paliepių vasarnamis buvo tylus, visi langai tamsūs. Rima švelniai pabeldė į duris nenorėdama vaikų prižadinti.

— Jau miega, — nusprendė Raulaitis. — Teks patiems pieną išgerti.

— Užsiplepėjau, o vargšė moteris liko be pieno. Tai vis jūsų kaltė, — juokais barėsi Rima, pasibelsdama dar kartą. Iš vidaus pasigirdo tarytum unkstimas ar dejavimas.

— Ponia Paliepiene, — pašaukė balsu Rima. — Pieno atnešiau!

Garsas vėl pasikartojo. Raulaitis, nieko nelaukdamas, pastūmė duris pečiu. Jos buvo neužrakintos ir veikiai atsidarė. Rima žengė per slenkstį pirmoji. Tamsoje nieko nebuvo galima matyti, bet dejavimas aiškiai sklido iš miegamojo.

Tebelaikydama vienoje rankoje pyragaičių dėžutę, kita sugraibė sienoje jungiklį ir uždegė šviesą. Pro praviras miegamojo duris tuo pačiu metu pamatė ant grindų gulinčią Paliepienę. Ji buvo susirietusi į kamuolį ir vos girdimai vaitojo.

— Ponia Paliepiene! — suriko Rima ir prišokusi palietė ją ranka. — Kas atsitiko?

Jaunoji moteris truputį pasuko galvą ir pravėrė akis. Jos plaukai buvo sulipę nuo prakaito, o veidas išblyškęs, skausmo iškreiptas. Žvilgsnis įsikibo į susirūpinusį Rimos veidą ir jame švystelėjo palengvėjimas.

— Dėl Dievo meilės pašaukite gydytoją! — vos girdimai sujudėjo lūpos.

(Bus daugiau)

RETO VAIŠINGUMO IR MEILĖS KUNIGO SUKAKTIS

Kun. J. Kluoniaus kunigystės sukakties proga

J. DUOBA

Gana nuošalioje vidurinio Michigano vietovėje, nedideliame, dažnai ir žemėlapyje nepažymėtame kurortiniame miestelyje Skidway Lake nuo 1952 metų darbuojasi kun. Juozas Vytautas Kluonius, kuriam šių metų rugpiūčio 15 d. sukanka 25-ri kunigystės metai. O šių metų gegužės 1 d. jis sulaukė 50 metų amžiaus. Ta proga jis mielai sutiko atsakyti į būdingesnius dvasinei žmonių tarnybai pašvęstus ir jo gyvenimą liečiančius klausimus.

— Kuriame Lietuvos krašte esate gimęs?

— Esu gimęs Zanavykuose, Šakių apskirtyje, Gelgaudiškio valsčiuje ir parapijoje, Daukantiškių kaime ant Nemuno kranto. Esu kilęs iš paprastų lietuviško kaimo tėvų ir tokia savo kilme didžiuojuosi. Jaučiu, kad ji man visada padeda būti arčiau žmonių, geriau juos suprasti ir geriau jiems patranauti. Mano tėvelis, irgi vardu Juozas, yra buvęs dvaro kalvis, o paskui nepriklausomybės laikais pasidarė naujakurių. Jis jau visa eilė metų yra miręs, bet dar turiu gyvą mamytę, kilimu Mariją Kuncaitytę. Ji gyvena Lietuvoje.

— Kur ir kokiose mokyklose esate ėjęs mokslus?

— Baigęs Gelgaudiškio pradžios mokyklą, gimnaziją pradėjau Šakiuose, o ją baigiau Jurbarke. Baigęs gimnaziją 1942 metų rudenį įstojau į Vilkaviškio kunigų seminariją, nors mano tėvelis to labai nenorėjo. Jis norėjo, anot jo, kad sūnus būtų pastatytas ant kojų. Mano tėvelio noras buvo turėti mane inžinierium ar karininku. Jis tik taip suprato užtikrintą mano ateitį, o kunigo pašaukimą laikė maža ką duodantį. Karo audroms siaučiant, seminariją baigti teko ne Vilkaviškyje, bet aukštojoje Filosofijos-Teologijos mokykloje Eichstaette, Bavarijoje, 1947 m. Ją baigęs buvau įšventintas kunigu tų pačių metų rugpiūčio 15 d., o pirmąsias šv. Mišias atlaikiau Bavarijos Marijos šventovėje Alttoetinge.

— Kur teko Jums darbuotis kaip kunigui?

— Gavęs kunigystės šventimus, su Eichstaetto vyskupo leidimu nuvykau studijuoti į Miuncheno Liudviko universitetą civilinės ir bažnytinės teisės. Atsiradus galimybėms, 1949 m. gegužės 14 d. išvykau į Ameriką ir pradėjau darbuotis Detroito lietuvių tarpe. Detorite išbuvus dvejus metus ir tris mėnesius, kaimyninio Saginaw vyskupo buvau pakviestas dirbti Saginaw vyskupijoje, tačiau, norėdamas pagilinti pradėtą savo mokslo sritį, išsiprašiau, kad vienerius metus man leistų pagilinti pradėtą mokslo sritį Romoje.

Apsigyvenęs lietuvių kolegijoje, Romoje lankiau du semestru civilinės ir bažnytinės teisės fakultetą Laterano universitete. Pasibaigus vyskupo leidimui, 1952 metais grįžau į Ameriką pas mane kvietusį ir leidusį studijuoti Saginaw vyskupą. Kurį laiką dirbęs įvairiose šios vyskupijos vietose, 1960 metais buvau paskirtas naujai kuriamos Skidway Lake parapijos klebonu. Turiu pasigirti, kad būsiu vienas pirmutinių naujųjų ateivių kunigų, kuriam teko Amerikoje klebono paskyrimas, o Michigano valstybėje esu pirmasis.

— Kaip švęsite savo sukakties minėjimą?

— Mano šventimų diena yra rugpiūčio 15 d., bet, kadangi šie met yra šiokiadienis, tai savo sukaktuves švęsiu pirmą po šios dienos skemadienį, rugpiūčio 20 d. Tą dieną 3 val. p. p. bus koncelebruotos šv. Mišios. Mane labai džiugina, kad iš Detroito tą dieną prižadėjo atvažiuoti muzikas Stasys Sližys su choru pagiedoti lietuviškai ir angliškai per Mišias ir padainuoti lietuviškų dainų vaišėse. Nors jau ilgą laiką dirbu, toliau esančioje nuo lietuviškų centrų svetimtaučių parapijoje, bet visą laiką troškau parodyti pas save kiek galima daugiau lietuviškumo ir noriu bendrauti su kuo didesniu lietuvių skaičiumi. Man labai miela ir džiugu širdžiai turėti pas save gabaus muziko St. Sližio chorą per Mišias ir vaišes. Lietuvių visada esu pasiilgęs, lietuviai maloniai laukiami, visi ir visada ras pas mane prieglobą ir nakvynę.

Šitaip kukliai užbaigė apie save pasisakydamas sukaktuvininkas, bet tos žinios toli neišsako kunigo Juozo Kluoniaus lietuvių ir svetimtaučių tarpe, jo lietuviškos širdies, vaišingumo ir meilės. Jo gerą ir lietuvišką širdį galima patirti tik pas jį

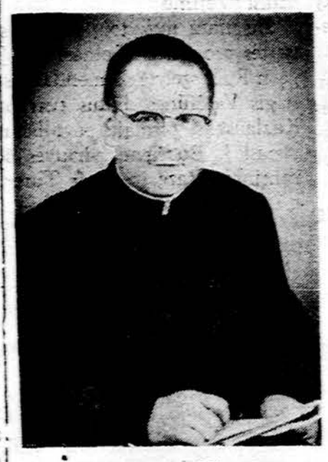

Kun. Juozas Kluonius

nuvykus. Savo artimo meilės pilną širdį jis jau parodė ir Lietuvoje. Būdamas klieriku jis organizavo ir teikė pagalbą netu rinčioms kur pasidėti ir kuo maitintis Nekalto Prasidėjimo seselėms. Atvykęs į Detroitą, tuojau sudarė sąlygas kelioms dešimtims ar daugiau lietuvių atvykt į Ameriką. Šimtamas atvykusių parūpino darbus ir palengvino įsikūrimo pradžią, nors ne kartą dėl to ir turėjo nukentėti. Detroite įsteigė lietuvišką chorą, dalyvavo visokeriopoje lietuviškoje veikloje, o dabar remia lietuviškus reikalus kitokiais jam prieinamais būdais: yra Dainavos stovyklos rėmėjas, Lietuviškos knygos klubo narys ir t. t. Jo klebonija yra pilna lietuviškų knygų, plokštelių, drožinių, juostų, gintarų, rankšluosčių.

Sukaktuvininkas nieko neužsiminė apie savo dabartinę parapiją, bet jis yra jos įsteigėjas. Esant labai mažam parapiečių skaičiui, parapijos steigimo pradžia pareikalavo labai daug iš kunigo Juozo pastangų. Steigimo pradžią dar apsunkino gaisras, sunaikinęs pirmąją kleboniją. Parapijai jis pripirko žemės, pastatė naują labai patogią kleboniją, atnaujino bažnyčią, išgrindė automobiliams statyti aikštę, įtaisė bažnyčioje naujus suolus ir kt. Visa tai rodo sukaktuvininko sugebėjimą tinkamai administruoti ir mokėjimą bendradarbiauti su žmonėmis.

Kas nori pajusti lietuvišką dvasią, lietuvišką priėmimą, paprastumą ir vaišingumą, tegul apsilanko kun. Kluoniaus klebonijoje ir tikrai ją ras.

Sukaktuvininkui linkėtina, kad Viešpats jį globotų ir per jį turtintų visus jį sutinkančius lietuviška dvasia ir krikščioniška meile dar ilgus ilgus metus.

Jo adresas: St. Stephen's Rectory, Skidway Lake, Mich. 48756. Tel. (517) 873-3340.

Melagio bausmė būna ne tas, kad juo imama nebetikėti, bet kad jis pats pradeda nebegalėti tikėti kitų žodžiams.

—G. B. Shaw

Bolivijos krašto apsaugos ministeris dr. A. Crespo (dešinėj) įteikia kun. gyd. F. Bendoraičiui garbės piliečio pažymėjimą už išgelbėjimą daug gyvybių 1967 m. vienos epilemijos metu. Taip pat buvo suteiktas jūrų karininko laipsnis.

LIGONINĖ AMAZONĖS UŽKAMPY - LIETUVIŠKAS PROJEKTAS

R. J. RAPŠYS

Jau 10 metų kaip kun. med. dr. Bendoraitis ir seselė Marija Ksavera kovoja su skurdu, ligomis ir badu Rondonijos indėnų tarpe. Pasišventimo daug, padėjėjų ir lėšų mažai.

*

Brazilija yra ateities šalis — ir visuomet tokia liks, sako vienas karijokų (Rio de Janeiro gyventojų) priežodis. Su ateitim nežinia, bet šių dienų Brazilija, kaip ir kai kuris žmogus, turi du labai skirtingus veidus. Vienas iš jų, lietuviams gerai pažįstamas, atsuktas į Atlantą, prie kurio prisišlieję gyvena 70 procentų visų brazilų. Kitas veidas — paslaptingas ir net iki šiol pilnai neištyrinėtas — nukreiptas į vakarus, į Andų kalnynus. Čia dunkso šimtus tūkstančių kvadratinių mylių apgaubęs "žaliasis pragaras", pro kurį teka galingoji Amazonės upė, turinti 1.100 su viršum žinomų intakų.

Iš to berybių džiuglių "pragaro" į Ameriką yra atvykusi seselė Marija Ksavera (Emilija Šakėnaitė), kuri šiomis dienomis lankosi Chicagoje. Nors ir malonu jai pasimatyti su giminėmis ir pažįstamais, bet jos pagrindinis tikslas — surinkti aukų 40-ties lovų ligoninei, kuri dabar yra statoma Guajara - Mirim miestuko pašonėje, Rondonijos teritorijoje. Darbas, pradėtas 1970 m. pabaigoj, eina pamažu. Ligoninė auga plyta po plytos, dosnių aukotojų dolerių dėka.

"Bet, deja! Šiuo metu tik trečdalis statybos užbaigta. Liko dar du trečdaliai, reikalaujantieji daug rūpesčio ir kapitalo", neseniai rašė kunigas ir medicinos daktaras Ferdinandas Aleksandras Bendoraitis, tos ligoninės iniciatorius, architektas ir vyriausias statybos rangovas.

Jis, baigęs mediciną Europoje tuoj po antrojo pasaulinio karo ir įšventintas į kunigus Paryžiuje 1961 m., yra taip pat dermatologijos ir tropinių ligų specialistas. Lygiai prieš dešimtį metų kun. Bendoraitis atvyko Brazilijon į Guajara-Mirim prie pat šiaurės rytų Bolivijos pasienio. Čia jis ir įkūrė dabartinį gydymo centrą (Centro Medico Social) su prancūzų pagalba. Seselė Ksavera, kvalifikuota slaugė, atvyko iš Paryžiaus metais vėliau.

Prisiminusi savo pirmas dienas 1963 m. Brazilijoj, seselė sako: "Žinojau puikiai, kad ne atostogų važiuoju, bet tokių primityvių sąlygų vis dėlto nesitikėjau. Pasiekusi pagaliau kun. Bendoraitį, radau viską vienam mažam kambaryje: tai buvo kartu ir vaistinė. Tais laikais Guajara-Mirim jėgainė duodavo elektros tik dviem valandom taip, kad didelę dalį laiko su pacientais praleisdavom kišeninės lemputės ar žvakės šviesoje".

Dulkės, žiurkės ir gyvatės

Šiandien reikalai negeresni. Tiesa, elektra jau veikia ištisas šešias valandas į parą, bet švaros beveik neįmanoma išlaikyti, pasakoja seselė. Senas gydymo centro pastatas buvo truputį padidintas, bet jis jau baigia sutrūnyti. Dulkių visur daug, reikia viską uždangsčius laikyti. O kai pakyla lėktuvas (tik DC-3 ar mažesni) iš visai netoli esančio aerodromėlio, tai per dulkes negalima nė dangaus matyti.

Įdomu būtų pamatyti čikagiškio gydytojo veidą, kada, ryte pradaręs kabineto duris, rastų palubes aplipusias šikšnosparniais, grindis, spintas ir lenynas pilnas pelių ar žiurkių.... Tai sunku įsivaizduoti čia, bet pas kun. Bendoraitį toks reiškinys yra beveik kasdieninis dalykas.

Kartą rašė, kad net gyvatę vaistinėj pagavęs. Mat, paaiškina seselė Ksavera, languose nėra stiklų, nėra nei aklinai uždarytų pamatų bei lubų, todėl nelauktiems svečiams nereikia nė belstis. Ypač vargas ten, kai šešių mėnesių lietingas sezonas prasideda apie spalio mėnesį. Tada visokie gyvūnai, daugiausia pelės ir žiurkės, subėga į kun. Bendoraičio ambulatoriją, lyg į Nojaus laivą.

"Nors mūsų nauja ligoninė bus neperdidelė, bet, kaip matot, ji būtinai reikalinga", sako seselė Ksavera. 'Būtų labai malonu dirbti naujoje, švarioje vietoje. Tai būtų tikras jėgų taupymas. Bet svarbiausia — daug daugiau galėtume padėti savo

Ses. Marija Ksavera, slaugė ir misionierė, besilankanti Chicagoje

pacientams. Dėl gydymo priemonių ar vietos neturėjimo ne vieną tenka siųsti atgal namo, iš kur jau ir nebegrįžta".

Seselė pasakoja, kad dažnai ateina pacientų su smarkiai įsigalėjusia džiova. Turint rentgeno aparatą ir laiku peršvietus plaučius, daug gyvybių būtų galima išgelbėti. Taip pat didesnių operacijų kun. Bendoraitis negali daryti, nes nėra anesteziji priemonių. Naujoj ligoninėj, seselė mano, bus galima, kad ir palaipsniui, visus reikalingus prietaisus įsigyti, jei tik tų pinigų daugiau atsirastų! Kun. Bendoraitis turi vilties taip pat įsteigti nuolatines odontologijos ir akių klinikas. Iš pacientų (indėnų ir brazilų) už gydymą ir vaistus neimama nė vieno kruzeiro. (Bus daugiau)

DŽIAUGSMAI, RŪPESČIAI IR NUOVARGIS

Po didelių įvykių vėl rugsėjis

VYTAUTAS VOLERTAS

Praėjo Jaunimo kongresas ir šokių šventė. Abiejų sėkmė skandina nesklandumus, kurių dideliuose darbuose su svarbia atsakomybe niekada neišvengiama. Teko kalbėtis su tiesiogiai šių įvykių rengime neįsivėlusiais žmonėmis — su daugeliu, su jaunais, pagyvenusiais, iš JAV, iš P. Amerikos, Australijos ir Europos — ir negirdėjau nė vieno priekaišto. Nuotaikos geros. Rengėjai, išvarginti rūpesčių, gali vertai didžiuotis.

Be minėtų įvykių šie metai turi daug kitų, ryškesnių ženklų: susideginimai Lietuvoje, 17,000 parašų, pasaulio spaudos, šio krašto visuomenės ir vyriausybės dėmesys lietuviui (JAV prezidento žmonos atsilankymas šokių šventėn, gausūs pareiškimai kongrese). Ir visa tai po Brazinskais, Simokaičiais, Kudirka ir kunigų teismais atžymėto laikotarpio.

Metų ženklai

Okupuoto krašto tragedijos sukėlė vėjus, išeivijos veikla padidino jų įspūdį. Šiandien tikime esą atsparios, gajos tautos nariai. Tačiau su kuo lyginamės iš Mykolo Krupavičiaus "Atsiminimų".

Matydamas pirmojo pasaulinio karo metų Lietuvą ir Rusiją, autorius didžiavosi: mūsų krašte žmonės gyveno tvarkingiau, daugumas spyrėsi nutautimui, ruso nemėgo.. Bet M. Krupavičius nustebo, sužinojęs padėtį Latvijoje: "Tuo metu, kada mes tik pradėjome leisti elementorius, kalendorius ir kitas paprastas knygeles, latviai jau turėjo savo enciklopediją ir plačią literatūrą" (pusl. 227). Jis dar labiau apstulbo, atsidūręs Estijoje. Ten tyčiomis niekas rusiškai nekalbėjo, ten net kumetynai turėjo grindis ir bibliotekėles. O "pasidairius kiek plačiau po estų gyvenimą, atrodė, kad estai kultūriniu atžvilgiu buvo pralenkę ir latvius" (pusl. 227).

Tad ir šiandien nekelkime per aukštai akių, pirma aplink nepasižvalgę. Žvaigždėse įsižiūrėję, nepastebėsime žemės.

Optimizmas ir tikrovė

Du tūkstančiai tautinių šokių šokėjų — daug. Dvylika tūkstančių žiūrovų salėje ir keli tūkstančiai už durų net su nusiskundimais ("Mano trys vaikai šoka, o bilieto negaunu") sudaro rimtą masę. Rimtai skamba specialūs lėktuvai jaunimo kongresan iš Australijos, Europos, Pietų Amerikos. Gana įspūdingas mūsų išeivijos skaičius Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Dėmesio vertos parapijos, salės, abu susivienijimai, Lietuvių fondas.

Tačiau būtų geriau, jei visi šokėjai ir jaunimo kongreso dalyviai mokėtų lietuviškai. Būtų smagiau, jei bent didesnėje dalyje mūsų bažnyčių turėtume sava kalba Mišias. Galėtume laimėti iš susivienijimų (žinoma, ir jie iš mūsų), bet ten atsisakoma pirmyn pasistūmėti. O šykštus tūkstantėlis "Encyclopedia Lituanica" prenumeratorių, kai gydytojai, ALIAS ir kiti aukštuosius mokslus baigusiųjų sambūriai narius skaičiuoja po keturis, penkis šimtus. Pennsylvanijos lietuvių dienon susirenka keliolika tūkstančių žmonių, bet kiek iš jų jungiasi veiklon? Kaip lankome LB apylinkių susirinkimus, kiek atiduodame solidarumo įnašų? Kodėl neatsiranda LB apylinkių ten, kur visuomenės tarpe yra sąmoningų žmonių?

Tiesa, kasmet Vasario 16 proga išspaudžiame iki 40,000 dolerių Jaunimo kongresui surinkta gal šimtas, gal daugiau tūkstančių. Šokių šventės biudžetas — 90.000 dol. Remiame politinę veiklą — gerai. Remiame atskirus, konkrečius masinius renginius — gerai. Bet esame abejingi kasdienos darbui, kuriam taip pat reikia lėšų, nes be jo nebūtų švenčių, kongresų. Įkinkę kelis žmones, pliekiame botagu ir botkočiu, duodame nurodymus, o, jų triūsą vertindami, nuteisiame, nežiūrėdami į faktus, aplinką, darbo sąlygas. Pasitaiko nelogiškų kaltinimų, mėgstame lipti ant debesėlių, kiekvienas tik sava išmintimi pasikliaudami.

Šis bruožas ypač ryškus paskutinių kelerių metų laikotarpy, kai tarporganizaciniai ir net pačių organizacijų vidaus santykiai nėra idealūs.

Gaji tauta, gaji išeivija, nors tobulumo dar nepasiekėme. Optimizmas yra pagrindinė darbo paskata, bet neturime apsigauti staigiais džiaugsmais. Ir čia paminėti tikrovės reiškiniai nėra pesimizmui sukelti, bet pamąstymui sužadinti.

Išeivijos vaidmuo

Kalbant apie Lietuvos ateitį ir svarstant, kiek jai lems išeivija, girdime daug samprotavimų. Spėliojama, kad lietuvis už savo krašto ribų bus bereikšmis. Tvirtinama, kad visuomeninis gyvenimas — pustuštis, ir tik aukšti kultūros stulpai yra naudingi. Įtaigojama, kad dėmesį išeivijos masei reikia sumažinti, jį sutelkiant į individus ir į jų darbus. Manoma, kad kiekvienas lietuvis turi savo vertę ir nė vieno negalime praraasti.

Paskutinės nuomonės laikosi LB ir čia rašąs ja tiki. Atrodo, kad tik keleri praėję metai šį nusiteikimą patvirtino. Išeivija, jos masė ir individas yra labai svarbūs laidai, kuriais laisvą pasaulį pasiekia daugumas žinių apie krašto padėtį. Išeivija, jos masė ir individas padeda tautai kvėpuoti okupacijoje. Todėl nesunku suprasti mūsų gyvybės svarbą, darnumo reikalingumą ir organizacinių ryšių vertę tarp savų žmonių. Todėl reikia ypatingų pastangų tautiniam išlikimui, kuris remiasi tvirtos, drausmingos organizacijos apvaldyta dabartimi ir geru, planingu pasiruošimu ateičiai. Šion linkmėn tepasisuka Lietuvių Bendruomenės mėnesio — rugsėjo pastangos ir mintys, nes dar nesame pakankamai tvirti, kad jau šiandien galėtume rimčiau žvelgti ateitin.

Esame nuvargę? Taip. Aukos, rinkliavos, renginiai pinigams sukaupti. Minėjimai, šventės, kelionės, demonstracijos.

Taip. Šių metų ženklai reikalavo daugiau, kaip buvome įpratę duoti darbu ir centais. Pabodo šypsotis, rašantis į aukų lanius ir juose plušti. Bet nepabodo gyventi. Fronte kelias paras išbuvęs kareivis negali užmigti. Kitaip jis žus.

THANKS
FOR BEING CAREFUL...

Please! Only you can prevent forest fires!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vkliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas**

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį

LIEPONIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9:00 iki 6:00 val. vak. Sekmad. atdara nuo 12 v. iki 5 v. popiet.

MES TEBEMOKAM
6% už 2 Metų Certifikatus
(Minimum $5,000)

5¾ % už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum $1,000)

SAINT ANTHONY SAVINGS

1447 So. 49th Court
Cicero, Ill. 60650
TEL. — 656-6330
Joseph F. Gribauskas, Executive Secretary

Open Mon 9-8. Tues Thurs Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

BŪKITE DRAUGO ARTIMIEJI

Dienraštis DRAUGAS Amerikos lietuviams stengėsi įvairiais būdais patarnauti jau virs 60 metų. Pirmaisiais metais jis gynė lietuvius nuo bedieviškų puolimų, vėliau turejo kovoti prieš socialistus ir komunistus. Jis taip pat padėjo steigti reikalingas lietuviams draugijas ir katalikiškas parapijas. Dabar jis yra didysis informacijos centras visiems Amerikos lietuviams ir visuose jų reikaluose. Tai yra jo pastangos padėti šio krašto lietuviams.

Šiuo metu DRAUGAS ieško naujų prietelių, kurie ateitų jam į talką. DRAUGAS džiaugiasi, kad jo draugai prie prenumeratos kainos prideda didesnę ar mažesnę auką. Tokia pagalba padeda jam geriau patarnauti lietuviškai visuomenei — padeda įsigyti geresnių mašinų klišėms gaminti, knygoms spausdinti ir t.t.

DRAUGUI būtų labai naudinga, kad dabartiniai jo draugai padėtų jam ir kitais būdais, būtent prikalbindami savo artimuosius prenumeruotis šį dienraštį. Jei nuoširdžiai vertinate mūsų dienraščio patarnavimus lietuviškai visuomenei, paraginkit tuos, kurie DRAUGO dar nėra užsiprenumeravę, jį užsisakyti.

DRAUGO administracija todėl siūlo: pasiųskite pavardes ir adresus tokių asmenų, kurie dar neskaito DRAUGO, ir mes siųsime jiems visą mėnesį DRAUGĄ susipažinimui. Už tokį patarnavimą būsime Jums nuoširdžiai dėkingi, o Jūs būsite mūsų artimi draugai.

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIUI PRAĖJUS

Pavergtų tautų festivaliui slenkant praeitin, iškyla tas milžiniškas darbas, kurį šįmet D.L.O.C. atliko. Kiekvieną dieną pro mūsų "kaimą", kur buvo pardavinėjami lietuviški valgiai ir alus, praslinko tūkstančiai žmonių. Eilės žmonių stovėjo ir laukė kugelio, balandėlių, cepelinų, blynų ir kitų valgių, kurie buvo pagarsinti "Free Press" prieš festivalį su Birutės Barauskienės ir jos pagamintų valgių nuotrauka. Reikia stebėtis, kad tokiom miniom nepritrūko nei valgio, nei patarnavimo. Patyrėme, kad turime daug žmonių, kurie aukoja savo brangų laiką ir darbą bendram lietuviškam reikalui. Pagarbiai reikia prisiminti Detroito kultūros klubo tautodailės dirbinių ir knygų pavilijoną, kuriame tris dienas nenuilstamai darbavosi Stefanija Kaunelienė, talkinama savo šeimos narių ir kitų tautiečių, kuriems rūpi kiek galima plačiau paskleisti informaciją apie Lietuvą. O žmonių susidomėjimas buvo didelis. Ypatingai visų dėmesį traukė meniškai padarytas Maskvos pavergtų Europos tautų žemėlapis. Tautodailės dirbinių knygų parduota už 600 dol. Keli šimtai VLIKO knygelių apie Lietuvą buvo greitai išgraibstyta. Ne vieno amerikiečio namus po šio festivalio puoš lietuviška vaza, juosta, knyga ar kiti apie Lietuvą kalbantys daiktai. Tikėkime, kad praturtėjęs D.L.O.C. kitais metais pastatys du kart didesnę klėtelę, o kultūros klubas sutelks dvigubai daugiau lietuviškų tautodailės dirbinių ir knygų.

Didelė spraga buvo jaučiama mūsų meninių jėgų reprezentavime. 26 valandos buvo užpildytos lenkų, vengrų, ukrainiečių, armėnų, slovakų, latvių ir kitų tautybių šokiais ir dainomis. Gaila, skambių lietuviškų dainų ir gražių tautinių šokių nebuvo. Jeigu ateinančiais metais padėtis nepasikeis, DLOC turės menines pajėgas importuoti iš kaimyninių kolonijų, nes gali prarasti teisę dalyvauti festivalyje. Tai būtų didelis nuostolis, nes čia amerikiečiai susiduria su maža Lietuva. Mūsų pavilijoną aplankė didelis skaičius mišrių šeimų ir trečios kartos lietuvių, kurių niekur kitur netenka sutikti. Vyko lyg savotiškas tautinio ryšio atnaujinimas. Linkime DLOC šios puikios progos ir ateinančiais metais nepraleisti. Tegul lietuvio ir Lietuvos vardas skamba kiekviena pasitaikiusia proga.

B. Brizgys

ŠVYTURIEČIŲ ŠAULIŲ IŠVYKA

Rugpiūčio 27 d. bus Švyturio Jūrų šaulių kuopos visuotinis išvažiavimas į Kodačių vasarvietę Nidą Linden Mich. Įvyks kuopos prizinis šaudymas ir atsisveikinimas su Kodačiais, nes Kodačiai savo vasarvietę yra pardavę ir galutiniam apsigyvenimui išvyksta į Floridą.

Šaudymui vadovaus kuopos šaudymo vadovas š. Vincas Kniura, visus šaudymo reikmenis apmoka kuopa. Yra paskirta šešios dovanos, daugiausiai surinkusiems taškų —trys vyrams ir trys moterims. Šiais metais kuopos pereinamoji taurė bus perduodama šaulio nuosavybėn, kuris šaudymo metu surinks daugiausiai taškų. Šaudymo teisėjų komisija bus sudaroma vietoje, šaudymo pradžia 8:30 v. r. Maistu rūpinasi kuopos parengimo vadovas Juozas Kinčius, po šaudymo apie 3 val. p. p. bus bendri pietūs, kuriuos paruoš šaulės švyturietės. Kviečiame visuomenę, o ypatingai jaunimą. Rugsėjo 9-10 d. Švyturio Jūrų šaulių kuopos šaūliai vyksta į Baltijos Jūrų šaulių kuopos Toronte vėliavos šventinimo šventę.

M. Vitkus

JAUNIMO CHORUI ŽINOTINA

Kanados Lietuvių Veteranų sąjunga "Ramovė" Hamiltone Jaunimo chorą pakvietė atlikti meninę programą dešimtmečiui atžymėti. Pasitaręs su tėvų komiteto pirmininku V. Veselka, jų sąlygas priėmiau ir sutikau lapkričio 25 d. su visu choru ir instrumentalistais dainuoti Hamiltone. Visiems choristams linkiu gražių ir ramių vasaros atostogų ir kviečiu visus rudenį sugrįžti prie naujų ir skambių lietuviškų dainų. Choro darbo pradžios data bus paskelbta spaudoje ir per radiją.

Ta pačia proga primenu, kad mokytojų studijų savaitės užbaigimo proga rugpiūčio 12 d. šeštadienį 7 val. vak. Dainavoje bus meninė programa ir šokiai. Meninę programos dalį atliks Mokytojų studijų jaunimo choras, sudarytos grupės ir duetas (Vizgirdaitė ir Smalinskaitė). Visus choristus kviečiu dainai prisijungti ir kartu dainuoti, nes dainos jaunimo chorui bus visos gerai žinomos. Po programos bus šokiai ir visi galėsite šeštadienį linksmoj ir lietuviškoj nuotaikoj pasidžiaugti. Įėjimas visiems nemokamas. Iki pasimatymo Dainavoje.

St. Sližys

SPORTININKŲ STOVYKLA

Rugpiūčio 20 - 26 d. Dainavoje įvyks Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir Sporto sąjungos stovykla. Stovyklaus 14 - 18 metų berniukai ir mergaitės. Stovyklos mokestis 30 dol. asmeniui.

Stovyklautojai bus supažindinti su įvairiomis sporto šakomis bei Sąjungos uždaviniais, siekimais ir tikslais. Detroite stovyklautojus registruoja ir platesnę informaciją teikia Vladas Simutis. Telef. 834-7571.

TRUMPAI

— **Žurnalistų popietė.** Detroito žurnalistų bei jų rėmėjų išvažiavimas ir popietė įvyks rugpiūčio 13 d. 1 val. p. Vasiulių sodyboje. Numatyta įdomi programa ir, be to, bus diskusijos tema "Spauda ir jaunimas". Diskusijų referentai rašyt. Vytautas Alantas ir stud. Robertas Selenis. Popietė baigsis bendrais užkandžiais.

— **Madų paroda,** kurią ruošia Detroito —Windsoro frontininkės, įvyks spalio 21 d. 7 val. Lietuvių namuose. Modeliuos Chicagos ir Detroito ponios ir panelės. Tuo pat metu prie staliukų svečiai bus vaišinami kava ir pyragaičiais.

— **Žurn. Alfonsas Nakas** persikėlė į naujai įsigytus namus. Jo naujas adresas 1668 Bowers Ave., Birmingham, Mich., 48008, tel. 645-5926.

— **Jonas Kairys,** "geležinės sveikatos" žemaitis, atšventė 93 gimtadienį ir vis yra gana aktyvus ir judrus, neretai sutinkamas L. namuose lietuvių susibūrimuose.

— **Juozas Lesčinskas** šiuo metu paruošia ir praveda Lietuviško balso radijo valandėles, kurios vyksta sekmadienio rytais.

— **Sporto klubo "Kovas"** golfo sekcijos turnyras įvyko liepos 23 d. Glenoaks golfo laukuose. Pirmą vietą laimėjo Saulius Petrulis, II ir III (lygiomis) Pranas Čekauskas ir Rimas Kezenius, IV —Vytas Rugienius.

— **L. Fronto bičiulių studijų savaitėje** Wasagoje iš Detroito dalyvavo: Gražina ir Algis Petruliai, Marija ir Vytas Petruliai, Vanda ir dr. Vytautas Majauskai, Jonas Buitkus, dr. Bronius Krakaitis, Laima ir dr. Petras Žemaitis, Algis Bražėnas, Stasė ir Stepas Smalinskai ir iš Windsoro — Joana ir dr. Česys Kurai, Balys Balaišis su žmona, Bronius Barisas. (sln)

Detroito lietuviai skautai turi savo orkestrėlį, kuris pavadintas Miško brolių vardu. Čia matome jį šios vasaros stovkloje Romuvoje, Kanadoje, vieno pasirodymo metu. Vadovauja sktn. A. Vaitiekaitis

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Mokytojų studijų savaitės jaunimo choras dainuoja 1971 m. Dainavoje. Kartu dainuoja seselė Paule

Nuotr. K. Sragausko

Mokytojų studijų savaitė (1)

TAUTINIS AUKLĖJIMAS

JUOZAS MASILIONIS

Sekmadienį, rugpiūčio 6 d., visi keliai vedė į Dainavą, į šeštąją Mokytojų studijų savaitę. Iš Chicagos nuvažiavo net visas autobusas — apie 30 asmenų, daugiausia jaunimo. Ir Chicagoje, ir pakeliui, ir Dainavoje lynojo. Bet Mokytojų studijų savaitė — ne piknikas, todėl blogas pirmosios dienos oras pasiryžusiųjų neatbaidė. Jau pirmąją dieną stovykla buvo perpildyta, ir vadovybė dejavo, kad nebeturinti laisvų vietų.

Stovyklos darbai pradėti pamaldomis. Šv. Mišias atnašavo ir trumpą momentui pritaikintą pamokslą pasakė studijų savaitės kapelionas kun. J. Vaišnys, S.J. Po pamaldų einame į valgyklą. Betgi čia dar ne visi stalai apsėdami, o ir prie apsėstųjų yra viena kita laisva vieta. Taigi padėtis dar nėra beviltiška.

Oficialus studijų savaitės atidarymas prasidėjo 8 v. v. Ją pradėjo Pr. Joga, Clevelando Vysk. M. Valančiaus mokyklos vedėjas. Jis džiaugėsi, kad susirinko tikrai nepaprastai gausus būrys jaunimo ir vyresniųjų. Mūsų tikslas —pasidalinti žiniomis. Veiks trys grupės: paskaitos mokytojams, jaunimui, tautinių šokių kursai.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti PLB pirm. St. Barzdukas, kun. K. Pugevičius, kun. J. Vaišnys, prof. Schmalstiegas, prof. A. Klimas, dr. J. Girnius, P. Maldeikis ir Švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas. Buvo į prezidiumą pakviesti ir JAV ir Kanados LB pirmininkai bei LF tarybos ir valdybos pirmininkai, bet jų čia nebuvo. Nors oficialiai skaitosi ne tik mokytojų, bet ir jaunimo studijų savaitė, kažkodėl nei pernai, nei šiais metais į prezidiumą nebuvo pakviestas nė vienas iš jaunimo. Susikaupimu buvo pagerbti visi mirę mokytojai, ypatingai neseniai miręs a. a. prof. dr. Santanas Salys, kuris dar pernykštėje mokytojų studijų savaitėje skaitė visą eilę paskaitų ir aktyviai dalyvavo diskusijose ir kituose darbuose.

Pirmiausia studijų savaitės dalyvius sveikino Švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas, džiaugdamasis, kad gali oficialiai atidaryti šeštąją mokytojų studijų savaitę, trečiąją — jaunimo ir antrąją tautinių šokių. Linkėjo įsigyti naujų žinių, laužyti rutinas, įtraukti į tautinį darbą ir abejinguosius.

PLB pirm. St. Barzdukas nurodė, kad Lietuvoje mokykla turėjo ruošti specialistus ir formuoti tautos charakterį. Dabar šie uždaviniai tenka susiaurinti. Vieni lit. mokyklų darbu patenkinti, kiti sako, kad ji savo darbo neatlieka. Mokykla turi būti atvira, kai ja džiaugiamasi ir kai jai priekaištaujama. Mokytojų darbas didelis, juo džiaugiasi PLB.

Kun. J. Vaišnys sveikino Liet. Žurnalistų sąjungos vardu, kvies damas mokytojus pasidalinti savo mintimis laikraščiuose ir žurnaluose.

Pirmąją — įžanginę paskaitą "Tautinis auklėjimas" skaitė dr. Juozas Girnius. Jis pasisakė, kad neturįs mokytojiškų kvalifikacijų, o tik tėviškas, bet jos davusios nemažai praktikos. Kitos kalbos, ir lietuvių kalba skiria mokymą ir auklėjimą. Išsimokslinimas nereiškia išsiauklėjimas. O dabar nekreipiama dėmesio net ir į paviršutines manieras.

Sunku dabar su auklėjimu apskritai, dar sunkiau mums su tautiniu auklėjimu. Tautinis apsisprendimas vyksta visais augimo metais. Baigiant brendimo metus, kyla klausimas, su kuo identifikuotis: jaustis amerikiečiu ar lietuviu. Tai tapatybės krizė. Mūsų taut. auklėjimas tikslas — subrandinti sąmoningą lietuvį.

Mokytojas gali perteikti mokiniui bet kokias žinias — ir literatūros, ir geografijos, ir muzikos, ir t. t. Bet ar tai reikš lietuvybės išmokymą? Kodėl vieną dalyką reikia dėstyti taip, kad žadintų lietuvybę. Nereikia nusiminti, kad daugelis mokinių nemėgsta lit. mokyklos. Bet kokia mokykla vaikų dažniausiai nemėgiama. Mokykla gali būti nekenčiama, bet mokytojas gali būti mėgiamas. Jei mokytojas nelaimi mokinių simpatijų, jo darbas bergždžias.

Mokykla ne viską apima. Tautiniame auklėjime daug lemia tėvai. Jei bent vienas iš tėvų abejingas tautiniam auklėjimui, ant rojo pastangos nueina niekais. Mokyklai ir tėvams reikėtų bendradarbiauti tautiniame auklėjime, ruošti bendrus pokalbius.

Organizacijos irgi yra didelės talkininkės taut. auklėjimui. Jos savo veiklai turi duoti turinį, įtraukti į darbą, išlaikyti liet. k. programoje ir susirinkimuose. Organizacijos turėtų turėti vadovų tarpe prityrusių pedagogų.

Tautinis aukl. neturi baigtis su lit. mokyklos (dažnai tik pradžios) baigimu. Jaunuoliai turėtų įsijungti į atitinkamus seminarus, susirinkimus ir skaityti, skaityti. Nėra mąstančio žmogaus be skaitymo.

Žinome, kad emigracijoje bet kokios tautos taut. susipratimas mažėja. Sakoma, emigracijoje tautiškumui lemta žūti. Žinojimas paremtas beviltiškumu. Tikėjimas betgi nėra beviltiškas, nes jis pagrįstas meile. Emigracijos sąlygose taut. auklėjimas remiasi tikėjimu.

Šių metų mokytojų studijų savaitės programa rūpinasi Pr. Joga ir R. Birgelytė, komendantas—Algis Vaičiūnas, butus tvarko J. Kazlauskas, pirmąja pagalba rūpinasi J. Budrienė, virtuvės šeimininkės Razgaitienė ir Tuterienė. Tautinius šokius praves J. Matulaitienė ir H. Gobienė, liet. k. kursus jaunimui A. Balašaitienė, St. Barzdukas ir R. Kinka, dainavimą — St. Sližys, sekretorius J. Masilionis, laikraštėlį redaguos Rimas Černius.

W. ROGERS PAS POPIEŽIŲ

Popiežius Paulius VI privačioje audiencijoje, kuri tęsėsi apie valandą laiko, priėmė Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio reikalų ministrą William Rogers, grįžtantį atgal į Ameriką aplankius įvairius kraštus Azijoje, Artimuose Rytuose ir Europoje. Audiencijos metu ministras Rogers plačiai painformavo Popiežių apie JAV prezidento Nixono keliones į Kiniją ir Sovietų Sąjungą, apie įvairius pasitarimus ir ta proga pasiektus rezultatus. Nemaža vietos Popiežiaus pasikalbėjime su ministru Rogers užėmė pasitarimai apie galimybes įgyvendinti taiką Vietname, Indokinijoje bei Artimuose Rytuose. Popiežius Paulius VI pabrėžė reikalą visą dėmesį skirti taikos deryboms Paryžiuje, kurios pradėtos atitinkamų vyriausybių ir gali suteikti teigiamų rezultatų. Ministras Rogers pareiškė, kad JAV vyriausybė visomis išgalėmis siekia taikingo konflikto užbaigimo Vietname ir daro visą kas galima kuo greičiau tenai įgyvendinti. Ministras taip pat pareiškė padėką Šventajam Tėvui už nuolatines pastangas taikai įgyvendinti ne tik Vietname, bet ir kitose pasaulio šalyse.

MECHANIZACIJA TRUMPINA AMŽIŲ

XX šimtmečio gale žmogus vis mažiau dirba, vaikščioja, nes viskas yra mechanizuojama ir automatizuojama, o žmogus tik kontroliuoja ir stebi mašinų bei mechanizmų veikimą. Buityje elektra, dujos, vandentekis suprastina namų ruošą. Automobiliai, autobusai, traukiniai, liftai, lėktuvai atpalaiduoja žmogų nuo ilgo vaikščiojimo ir judėjimo.

J. M.

LIETUVIAI XVIII AMŽIAUS VOKIEČIŲ LITERATŪROJE

Ignas Skrupskelis

Disertacija, už kurią Vienos Universitetas 1932 m. jos autoriui suteikė filosofijos daktaro laipsnį.

Čia iškeliama, kas 18 amž. vokiečių buvo rašoma apie lietuvius arba lietuvių rašyta lietuviškai. Apsiribojant vieno šimtmečio nagrinėjimu, išryškinami trys nauji dalykai:

1. Senųjų prūsų kultas, perkeltas jų palikuonims — lietuviams, Maž. Lietuvos gyventojams.

2. Pietistinis judėjimas, kurio viesoje išryškėja tame laikotarpyje kūręs Kristijonas Donalaitis.

3. Idėjos, kurios Europos dėmesį pasuko nuo vakarų į rytus, į baltus, į liaudies primityvumą, į tautų humanistinius siekius.

Knyga išleista Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos, kaina $4.00. Gaunama DRAUGE.

Illinois gyventojai prašomi prie knygos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

Detroito skelbimai

Visų darbų rangovas
DETROITE IR APYLINKĖSE
Taiso Visaką. Dirba visus namų darbus. Seamless Miro grindis. Aluminum Sidewings ir Trimmings.
L. LAUKAITIS
15121 Haller, Livonia, Mich. 48154
Telef. — 422-5976

PETRAS PUTRIUS
Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandas — Garažus. Įdeda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.
12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIJO VALANDA
WMZK-FM Banga 98 mc
Pirmad. — Trečiad. — Penktad. nuo 8 iki 9 vakare
Vedėjas RALPH VALATKA
17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219
Tel. 537-5550
Arba Briedis Realty tel. 883-5244

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSAS
Radijo valanda
WQRS FM radijo stot. Banga 105.1
Naujas laikas: veikia sekmadieniais 8:25 — 9:05 val. ryto.
Telef. — KE 7-9642

PROGRESS-PAŽANGA
COLLISION EXPERTS
A. & J. STANEVICIUS
(Fender) Pilnas Pataisymas.
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
GAS FOR LESS.
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

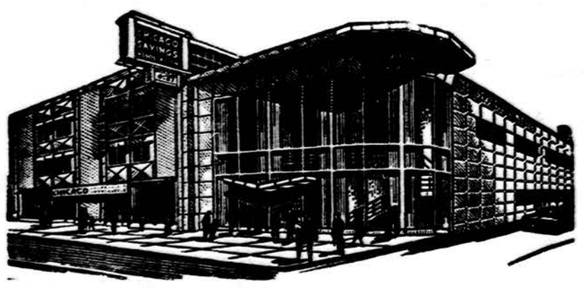

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $20,000

6% PER ANNUM	5¾% PER ANNUM	SHORT TERM 5¼% PER ANNUM	5% PER ANNUM
ON CERTIFICATES OF $5,000 OR MORE Two Year Maturity	ON CERTIFICATES OF $1,000.00 One Year Maturity	3 or 6 month term Minimum $1,000.00	ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas iki $500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir Jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. — GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

— Dievo Apvaizdos bažnyčios ir kultūrinio centro pamatų šventinimas įvyks rugpiūčio 13 d. tuoj po 10 val. Mišių. Tą dieną bus galima apžiūrėti naujai pastatytą kleboniją iki 2 val.

Lietuvos byla JAV Kongrese

Senatoriai ir kongresmanai reikalauja imtis konkrečių žygių

"Aš raginu JAV-bių prezidentą iškelti Pabaltijo kraštų bylą Jungtinėse Tautose", pareiškė 1972 metų liepos 26 dieną JAV-bių kongrese kongresmanas Jack F. Kemp (R., N. Y.). Jo pareiškimas skiriamas Pavergtų tautų savaitei, bet akcentuojami Pabaltijo kraštai. Šis kongresmanas savo pareiškime pamini neseniai turėtas lietuvių jaunimo riaušes Kaune prieš Maskvos pavergėjus, Romo Kalantos ir kitų lietuvių susideginimą, lietuvių katalikų pastangas išsikovoti religijos laisvę komunistų pavergtame krašte ir laisvųjų lietuvių pastangas padėti pavergtiesiems. Kongresmanas J. F. Kemp užsimena, kad gavęs medžiagos iš JAV-bių LB centro valdybos pirm. V. Volerto ir ją įtraukia į Congressional Record. Į minėtą leidinį jis įtraukė LB specialų pareiškimą Lietuvos bylos klausimu, sąrašą sutarčių, pasirašytų Lietuvos su Sovietų Sąjunga, kurias komunistai sulaužė, ir H. Con. Res. 416 rezoliuciją.

Kongresmanas Gus Yatron (D., Pennsylvania), padarydamas pareiškimą liepos 25 Pavergtų tautų savaitės proga, kvietė JAV-bių prezidentą realizuoti H. Con. Res. 416 rezoliuciją, perkeliant Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylą į J. Tautas ir ją ten tinkamai apginant. Kongresmanas John H. Terry (R., N. Y.) įtraukė liepos 26 ištisai į Congressional Record amerikiečių laikraštininko Thomas A. Lane straipsnį, skirtą Lietuvos bylos klausimui. Tas straipsnis buvo įdėtas liepos antroje pusėje visoje eilėje dienraščių bei savaitraščių. Laikraštininkas T. A. Lane daro kietą priekaištą JAV-bių vyriausybei, kad ji nieko nedaranti Lietuvos laisvinimo reikalu.

Liepos 24, 25 ir 26 dienomis tarė žodžius ar padarė pareiškimus dar atstovai, keldami Lietuvos bylos klausimą ir jį gindami, sen. Peter H. Dominick (R., Colo.), sen. James L. Buckley (R., N. Y.), kongr. Louise Day Hicks (D., Mass.), kongr. Daniel J. Flood (D., Pa.), kongr. Peter A. Peyser (R., N. Y.), kongr. Floyd V. Hicks (D., Washington), kongr. Thaddeus J. Dulski (D., N. Y.), kongr. Glenn M. Anderson (D., Calif.), kongr. John J. Rhodes (R., Ariz.) ir kongr. Morgan F. Murphy (D., Ill.). Ju žodžiai ar pareiškimai buvo skirti Pavergtų tautų savaitei, bet visi jie akcentavo Lietuvą, neseniai turėtas riaušes ir tragiškus įvykius Kaune ir kitose pavergtos Lietuvos vietose, komunistų vykdomą genocidą bei katalikų Bažnyčios persekiojimą. **LB inf. tarnyba**

KETVIRTOSIOS KARTOS LIETUVAITĖ APIE LIETUVIŠKĄ KASDIENYBĘ

Pasikalbėjimas su Rožyte Rudyte

Visuose laikuose, visuose kraštuose, kai tik prasidėjo tautų gyvenimas, jį sekė tautybių santykiavimas, maišymasis ir tautybių išsilaikymas kitoje tautoje, kitame, ne savo genties, gimtame krašte. Mes dairomės į jau čia įsišaknyjusias kelių kartų kartas. Ir tokią išsvajotą tautybės pasakos pilį radome Chicagoje inž. Antano ir Marijos Rudžių šeimoje. Tur būt, lietuvių išeivijos istorijoje yra retenybė ir, gal būt, vienintelė, kad jų sūnus Antanas, ketvirtosios kartos lietuvis, iki vaikų darželio metų kalbėjo tik lietuviškai, anglų kalbą pradėjęs mokytis tik mokyklos suole.

Šiame antrame jaunimo kongrese buvo retenybė, geriau pasakius unikumas, tai ketvirtosios kartos lietuvaitės Rožytės Rudytės aktyvus jame dalyvavimas.

Jai grįžus iš Jaunimo kongreso stovyklos, kuri buvo Kanadoje, mums buvo įdomu su ja pasikalbėti.

— Kaip patiko stovykla?

— Labai! Tik gaila, kad ji buvo tokia trumpa.

— O kas labiausiai patiko?

— Sunku atsakyti. Gal vakarojimai, kada visi susirinkdavome drauge. Tyliai pasakysiu, kad tik su uodais teko kovoti ir peštis.

— Ar yra tekę stovyklauti ir kitose stovyklose?

— O, taip.

— Ar šią stovyklą galite palyginti su kitomis?

— Nėra palyginimo, nes čia mes buvome kaip viena didelė šeima, įvairių tautų kultūras sunešę į lietuvišką rūtų darželį.

— Kokį įspūdį paliko Jaunimo kongresas? Ar teko dalyvauti pirmame?

— Pirmame nedalyvavau, nes buvau per jauna. O šiuo antruoju buvau sužavėta.

— Kodėl?

— Manau, kad pasidariau geresne lietuvaite.

— Teko patirti, kad aktyviai talkinote šio kongreso paruošiamuose darbuose?

— Tokiuose darbuose prašymų nereikia. Padėjau kiek galėjau.

— Kas paskatino dalyvauti kongrese, vykti į stovyklą?

— Nesuprantu klausimo. Argi lietuvaitę dar reikia skatinti lietuviškoje veikloje?

— Bet juk jūs esate ketvirtosios kartos lietuvaitė? Ir kaip tokia tikriausiai buvote vienintelė?

— Aš tik viena galiu pasakyti, jog labai didžiuojuos savo tėveliais.

— Ar nesusilaukei iš jų paskatinimo?

— Jie neskatina, bet rodo gražius pavyzdžius, o aš mėginu sekti.

— Ką galėtum pasakyti apie tuos jaunuosius lietuvius, kurie nebesidomi lietuvybe?

— Nieko. Gal norėčiau tik pasakyti, kad būti geru lietuviu ir gerų amerikiečių yra mūsų pareiga. O kas myli savo tėvus, myli ir seka jų darbus. **- vk -**

LAIŠKAI "DRAUGUI"

ATVIRAS LAIŠKAS JAUNIMO KONGRESO VALDYBAI

Kongresas užbaigtas, svečiai skirstosi. Darbo ir pinigo įdėta daug. Įvairios komisijos ilsisi, o nebaigtas darbas laukia. Tai peticijų komisijos didelis ir bene sunkiausias darbas. Jaunimo peticija. O kur tas mūsų jaunimėlis dingo? Kur dingo ta graži mergaitė, berods komisijos pirmininkė, kurios nuotrauka tilpo prieškongresiniam "Draugo" numeryje. Jos pareiga, kaip buvo rašyta, išdalinti ir surinkti peticijų lapus.

Praleista daug progų. Štai tautinių šokių šventėje galima buvo paprašyti vyresniųjų, jei jaunimas buvo užimtas. Nors ir jauno matėsi žiūrovų tarpe, o įdavus jiems į rankas paruoštus lapus būtų bent pertraukos metu parinkę. Aš ten surinkau 5 lapus. Įvairūs jaunimo subuvimai. Ar buvo rinkta? Gegužinės. Štai Balfo gegužinėj nesimatė nė jokio jaunuolio, kad rinktų. Dariaus-Girėno minėjime ir tą pat dieną "Sandaros" gegužinėje dvi moterys surinko bent 20 lapų parašų, o jaunimas ką darė?

Pavergtų Tautų parade jaunimo atstovus galėjai suskaityt ant vienos rankos pirštų. O reikėjo labai. Paprašiau savo dukters, kad suorganizuotų jaunimą parašų rinkimui. Ji pažadėjo jog dalyvaus "Grandies" šokėjai. Pranešė jiems, jog 11 val. būtų parado vietoje. Paruošiau 20 vienetų po keletą lapų ir nuvykau nusiveždama 3 jaunuolius. Iš "Grandies" atvyko vos viena mergaitė. Pabijojo karščio. Ten tėvynėje nė ugnyje jaunuoliui nekaršta.

Parade dalyvavo įvairios tautos. Prieš prasidedant paradui mes septyniese rinkom parašus. Taip pasirašė kubiečiai, slovakai, latviai, estai ir kiti. Lenkų nedidelė grupė visi pasirašė ir nusiskundė, jog niekas lietuvių neatvyko pas juos į gegužinę, nors buvo kvietę.

Suprakaitavę, suplukę seniai nešą vėliavas ir plakatus. Kur dingo jaunimėlis, kuris 1944 m. per bombas ir visus nepriteklius tėvų ant pečių buvo išneštas iš Lietuvos? Jų tik nedidelis skaičius tedalyvauja visuomeniniam gyvenime.

Prieš pavergtų tautų paradą spaudoj buvo raginami kūrėjai-savanoriai dalyvauti parade. Neteko užtikti tokio paraginimo skautams, ateitininkams ir bendrai jaunimui. Priešingai, skautų vadai išveža jaunimą į mišką. Tas daroma kiekvienais metais, o galėtų stovyklauti vieną savaitę ankščiau ar vėliau. Arba vieną dieną ankščiau gražinti, kad šeštadienį galėtų parade dalyvauti. Reikia įpareigoti. Vadai ves — jaunimas eis. Taipgi jaunimo kongreso planuotojai galėjo suplanuoti taip, kad tas visas suvažiavęs jaunimėlis galėtų dalyvauti parade. Būtume užpildę ne bloką, bet kelis blokus.

Prasidės mokslas. Per mokyklų draugus užbaigsite parašų peticijoms rinkimą. Tuo tarpu naudoki tės proga ir lankykitės gegužinėse ir kitose viešo susibūrimo vietose. Pasiskirstykit po didžiuosius prekybos centrus, raginkite ir įpareigokite vienas kitą. Paprašykite vyresniųjų parūpinti jums adresus svetimtaučių piknikų vietų.

Tėvai, paraginkit savąjį atžalyną, jauskim pareigą ir ją atlikim kiekvienas be atsikalbinėjimų. **A. Š.**

PADĖKA

Rugpiūčio 5, 1972
Dundas., Ont.

Mieli IV Tautinių Šokių Šventės dalyviai — grupių vadovai ir šokėjai.

Prieš metus laiko kreipiausi į Jus, kviesdama jungtis bendram darbui — ketvirtosios tautinių šokių šventės ruošai. Dabar ši šventė jau praeityje. Liko tik įspūdžių ir prisiminimų daugybė. Vėl kreipiuos į Jus. Šį sykį noriu išreikšti nuoširdžią savo padėką už Jūsų dėmesį, pasišventimą, drausmingumą ir nesuskaitomų valandų darbą. Mano padėka priklauso vadovams, kurie stropiai studijavo šventės planus ir gerai paruošė grupes: šokėjų tėvams, kurie negailėjo išlaidų ir laiko, besiruošiant šventei: ir, pagaliau, 2.000 lietuviško jaunimo, taip iškilmingai ir gražiai pasipuošusio, įstengusio parodyti pasauliui, kad mūsų tauta ir tremtyje gyva, susipratusi ir vieninga. Praėjusioji šventė yra visų mūsų bendro ir nuoširdaus darbo vaisius.

Parado metu malonu buvo stebėti senesniąsias grupes, egzistuojančias nuo mūsų gyvenimo tremtyje pradžios ir vadovaujamas vis tų pačių nenuilstančių vadovų. Bet taip pat džiugu, kad prie jų darnion visumon jungėsi ir naujieji vieneta', kurių priekyje žygiavo tremtyje užaugę jaunuoliai, daugelių atvejų pateisinę į juos sudėtas viltis.

Dėkodama už Jūsų visų nuoširdų darbą ir pastangas, linkiu, kad mūsų eilės vis augtų ir stiprėtų, kad lietuviškas tautinis šokis bujotų nors ir toli nuo Tėvynės krantų, o mūsų jaunimas, gyvendamas laisvėje, brangintų savo prosenių palikimą ir skleistų pasauliui visokeriopą jo grožį.

Jūsų

G. Breichmanienė,
Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV Tautinių Šokių šventės meninės dalies vadovė.

PAIEŠKOJIMAS

Povilas Virbickas, gyvenąs Anglijoje, ieško pusbrolio ANTANO ŠALTENIO, gyvenančio Chicagos apylinkėse. Skambinti tel. 925-9827.

IDEALI VIETA LIETUVIAMS ATOSTOGAUTI

Roy's and Dot's Place, Irons, Michigan, išnuom. 2 vasarnamius "cottages" (po 2 ir 3 mieg. kamb.) Gražiai įrengti — televizija, kilimai, lovos baltiniai. Prie privataus Beaver Lake — ežero. Laiveliai, gera žvejyba. Briedžiai miškuose. Galima grybauti. Apie 2 mylios iki maudymosi ežero. Liet. savininkai: **Roy & Dorothy Kasarskis, Route 1, Irons, Michigan 49644. Tel. 616 — 266-5317.**

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical

Elektroninis motor suregcliavimas (Tune-up). Air condition specialistai. Gazolinas. Padangos ir kiti reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250

Savin. Norbertas Langys

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208¼ WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632. tel. YA 7-5980

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doleriai, certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

BALIO SRUOGOS "RADVILA PERKŪNAS"
(Antroji laida)

Muzikalinė drama, vaizduojanti Radvilų ir Katkų (Chodkevičių) santykius ir tarpusavio kovas 17 a. pradžioje. Dėl patriotinio ir aiškiai antirusiško turinio šis veikalas netilpo Balio Sruogos raštuose, išleistuose Lietuvoje. Išleido Terra, tiražas — 500 egz., 1970 m. Kaina — 4.00 dol.
Užsakymus siųskite:
„DRAUGAS"
4545 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-jų butų po 4 kamb. med. apkaltą namą Marquette pke. Geros pajamos, žemi mokesčiai. Svarus. Skambinkit po 5:30 v. v.
Tel. — 436-0484

1½ aukšto — 6 ir 4 kamb. 20 metų. Modernus. 33 p. sklypas. Idealu giminingom šeimom.
Mūr. bungalow. 5 kamb. (2 mieg.) Central. oru šildymas. Garažas. Dideli kamb. Naujai išdažyti. 64 ir Sacramento. $24,500.
5 kamb. (3 mieg.) 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklepas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsodintas. Namas kaip pasaka. 69 ir Bell. $25,500.
10 butų, 10 metų amžiaus. Gage pko rajone. Geros pajamos.
12 butų: 6 po 4 kamb., 2 po 5 kamb. Ir 4 po 3 kamb. Centralinis automat. šildymas. Geros pajamos. mažos išlaidos. Namas kaip iš 1818
Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS.REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

Nemokamai surandam nuomininku.

BUD'S R. E. & INS.
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
TEL. — 254-5551

Keiskite pinigą į namus

8 kamb. 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismentas. Garažas. Arti 83 ir Kedzie. $32 000.
5½ kamb. mūras. Gazo šildymas. Centr. Air cond. Įrengtas beismentas. Daug priedų. Garažas. Arti Nabisco. $29,900.
6 butų liuksus. 2 aukštų mūras. 4 auto mūro garažas. Gazu šildymas. Puikios pajamos gyventi Marquette pke. $69,900.
8 kamb. 1½ aukšto namas. 2 vonios. Gazu šildymas. Platus lotas. Naujas garažas. Arti ofiso. $20,900.
2 aukštų modernus ant 50 p. mūras. Liuksus 6 kamb. butas — parketas air cond., balkonai, 2 modernios patalpos advokatui, inžinieriui ar daktarui. Marquette pke. $44,900.
2 butų namas. Platus lotas. Garažas. Arti mūsų. $22.000.
7 kamb., mūro bungalow. Dideli šviesūs kambariai. Gazu šildymas. Air Cond. Įrengtas sausas beismentas. Garažas. Marquette pke. $21,900.
10 butų mūras apie $15,000 pajamų. Arti 65-tos ir Kedzie. $73,500.
Platus biznio lotas prieš Marquette Parko. $10,000.
2-ju butų beveik naujas mūras su auto garažas atskirt. gazo šildymas. Arti ofiso. $37,500.
Tvarkingas 6 kamb. mūras. Naujas gazo šild. Garažas. Arti 70 ir Western. $19,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

NORI PIRKTI

Ieškau pirkti namą geram stovy, bungalow, 1½ ar 2 aukštų, su 3 miegam. Marquette apylinkėje. 847-6032.

BUILDING & REMODELING

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaujame ir vašknojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

Gera Kokybė — Kaina — Sąžiningumas
A. C. HOME REPAIR

Stogai — Rinos — Medžio darbai — Tuckpointing (mūro remontas) — **Mūro darbai — Cemento darbai — Dažymas.**
Nemokamas apskaičiavimas.
Kreiptis į AL BELLEAKUS
TEL. 238-8656

Heating Contractor

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago, 60609
Telefonas VI 7-3447

SKELBKITĖS "DRAUGE"

REAL ESTATE

FLORIDOJE
nejudomo turto reikaluose visiems mielai patarnauja
PAULIUS LEONAS,
KEYES Co. Realtors, 1023 Lincoln Rd. Mall, Miami Beach, Fla. 33139. Tel. 531-5803, vakarais 861-2430.

CHICAGO RIDGE

Savininkas parduoda naują namą.

12 BUTŲ

Visas išnuomotas. Visur kilimai, air conditioning, liuksus įrengimai.
Skambint po 5 v.v. **GA 3-2994**

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notarjatas, daromi ir liūdijami vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Savininkas parduoda didelį 6½ kamb. mūr. namą. 31 p. sklypas. Pilnai atremontuotas. 3 mieg. ir "den". Daug priedų. Svarus, gerai išlaikytas. Skambinkite po 5:30 val. vakaro:

436-0484

Savininkas parduoda naują namą — 3 mieg. kamb., 1½ vonios. Ąžuoliniai papuošimai ir spintelės. Virš $30.000. Arti parko.
6548 S. Sacramento — Tel. PR 6-9066.

71 ir Talman, 2 butų, 5½x5½, 2 auto garaž., dujų šildym., patrauklus pastatas. Prašo 34.500. Pasiūlykit. Nuosavybė turi būti parduota. **Peter Vilkelis telef. 737-4694.**

MISCELLANEOUS

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2727; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriai.
CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

TELEVIZIJOS
Krautuvė Marquette Park
Spalvotos ir paprastos Radijos ir stereo
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

HELP WANTED — MOTERYS

DEPENDABLE WOMAN WANTED
Live in or daily, for father & two teenage children. Housekeeping - light cooking, permanent, references, some English necessary.
Northern suburb, top salary & home.
638-3311 Days & Saturday

Lake Shore Drive Apt.
DEPENDABLE WOMAN WANTED, light housekeeping and serve 2 light meals for one elderly gentleman. 5 day week, 10 A.M. to 3 P.M. references, good pay plus carfare. English necessary.
Write: % AF Box 401
225 W. Washington St.
Chicago, Illinois 60606

Banquet Cook
Experience necessary
Part time
Tel. — 423-1500

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr "Drauge"

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti

HELP WANTED — VYRAI

YOUNG MAN WANTED
to do packing, shipping and receiving.
BARON MFG. CO.
2035 W. Charleston
PHONE 235-0523

EXPERIENCTD
- MASSEUR -
For private club
CALL:
HA 7-7800, Ext. 278

COMBINATION BODY AND FENDER MAN
Experienced
R & H TRUCK & AUTO REPAIR
4639 No. Ravenswood

Experienced BEAUTICIAN
FULL OR PART TIME
Salaried position. For further information
Call Mr. Dominick — 676-9481
ROBERT CORBY
MEN'S—HAIR STYLING SALON

IN-SHOP SERVICE MAN
For Laundry Equipment
Must have general knowledge of eletrical circuit tracing and laundry machines.
MUST BE CAPABLE OF LEARNING ALL TYPES OF MACHINES.
Complete Company Benefits
Call Mr. Hutchinson
LO 1-1108

$ ADVANCEMENT $
New petroleum firm — fill Executive positions.
Also Corporate and Instructor Positions.
Interview by appointment
Call 868-2052
Between 10 A. M. and 2 P. M.

EXPERIENCED PRINTER SLOTTER HELPER
Full time. Good working conditions. Apply
JET AGE CONTAINERS
4419 S. Tripp Chicago, Ill.
TEL. — 927-8900

TURRET LATHE SET-UP AND LEAD MAN
Experienced. — Must read blueprints, micrometer, etc. Centrally located metal forming plant. Good pay. Many company benefits.
227-1600 — Mr. Corcoran

WELDER AND MACHINERY MAINTENANCE MAN
For small plant in Schiller Park. Steady job for mature responsible man.
CALL — 678-5240

SALESMEN AND ORGANIZATION BLDRS.
Earn extra money at your leisure. Full or part time. For more information contact ELVIRA after 5 p.m. at 243-4726
Must be English speaking.

HELP WANTED MOTERYS

Keypunch Operator
We need an experienced alpha & numeric keypunch operator 'til the end of the year. Will consider part time or evening hours. Morton Grove location. Pleasant office.
CALL MR. GOODCHILD
967-6700

HELP WANTED — VYRAI

DESIGNERS

Large Chicago Press Manufacturer has immediate openings for experienced personnel with a background in either Mechanical or Hydraulic design. Must be completely qualified in the design of small, medium, or large presses or heavy equipment.

We are a progressive organization developing new ideas and approches in a changing industry and are meeting the challenges of tomorrow with new innovations and improvements to our product. If you are an outgoing type of individual with a goal and purpose in life we may have a spot for you.

Send resume or call: RON FROMKNECHT
U S I CLEARING
6499 W. 65th Street, Chicago, Ill. 60638: Phone: 767-6700

Dariaus Girėno veteranų posto nariai Dariaus Girėno minėjimo metu Chicagoje. Nuotr. V. Noreikos

KARDINOLAS, PREZIDENTAS IR LENKIJA

Kardinolas Krol informavo prez. Nixoną prieš jam išvykstant į Maskvą ir Varšuvą

VYT. ALSEIKA, mūsų spec. koresp. New Yorke

Prez. Nixonas, grįždamas iš kelionės Maskvon, pakeliui lankėsi Irane ir Lenkijoje. Čia jis buvo dar būdamas viceprezidentu 1959 m. Abiem atvejais lenkai prezidentą sutiko entuziastingai, žinoma, kalbant ne apie valdžios pareigūnus, bet apie sostinės gyventojų mases.

Lankymasis Varšuvoje buvo iš anksto rūpestingai paruoštas. Prez. Nixonas turėjo pasitarimus, ne tik su Philadelphijos arkivyskupu kard. Krol, bet ir su visa eile lenkų veikėjų. Vak. Vokietijoje veikiąs Laisvosios Europos radijas perdavė savo lenkų skyriaus vedėjo Karolio Wagnerio pasikalbėjimą su kardinolu. Baltieji rūmai tuos Nixono pasitarimus su kardinolu laiko svarbiais — priešingu atveju jie nebūtų to pasikalbėjimo teksto išsiuntinėję spaudai. Nors ir kiek pavėluotai, tačiau kai kurios mintys bus įdomios ir mums.

Kardinolas su prezidentu plaukiojo laivu

Dar prieš kelionę į Maskvą prez. Nixonas kardinolą John Krol (jis yra lenkų kilmės) buvo pakvietęs į savo laivą "Sequoia", kuriuo plaukiojo Potomac upe. Be prezidento, laive buvo valst. sekretorius W. Rogers ir du Baltųjų rūmų pareigūnai — gen. A. Haig ir Charles Colson.

Čia radijo atstovas paklausė kardinolą dėl šiame krašte galimų artimų valstybės ir Bažnyčios ryšių. Kardinolas aiškino, kad jo santykiai su prezidentu paremti abipusiu pasitikėjimu ir kad Nixonas labai gerai suprantąs Bažnyčios vaidmenį. Jis aukštai vertinąs religinį auklėjimą, jo reikšmę bendruomenei ir valstybei.

Kalbėjosi apie religiją, Lenkijos laisvę ir Lietuvą

Kardinolas teigė, kad jis pats atidžiai sekąs gyvenimą Lenkijoje, turįs gerus ryšius su Lenkija ir su lenkais Amerikoje. Dėlto ir prezidentas buvęs susidomėjęs kardinolo patarimais ir pažiūromis.

Kardinolas su prezidentu apžvelgę Lenkijos istoriją. Krol nurodęs į gilų Lenkijos gyventojų tikėjimą, į jų pakantos dvasią, į tai, kad lenkai ypatingai vertina laisvę. Esą, lenkai turį ne tik pakantą religijai. Anot kardinolo, Lenkija, užuot savo metu užėmusi Lietuvą, sutikusi su ja sudaryti sąjungą (uniją). Be to, lenkai Europą gynę nuo totorių ir nuo turkų.

Radijo atstovas Wagner čia pastebėjo, kad, nors lenkai prisirišę prie laisvės idealų, bet esama ir išimčių....

Didelis kard. Višinskio vaidmuo

Kardinolas su prezidentu aptarę ir Bažnyčios padėtį šių dienų Lenkijoje, nes, "kai kalbama apie Lenkiją, negalima nepaliesti ir Bažnyčios ar kardinolo Višinskio". Šis pastarasis tebevaidina didžiulį vaidmenį. Tikimasi, kad valstybės ir Bažnyčios santykiai Lenkijoje pagerėsią. Gera valia reikalinga iš abiejų pusių.

Toliau paliestas prez. Nixono, kaip religingo asmens, vaidmuo. Kardinolas nurodė, kad Nixonas vykęs į Lenkiją lankyti giliai tikinčiųjų gyventojų.

Santykiai su lenkais JAV-se esą ypač geri, pažymėjo kardinolas apie prezidentą. Nixonas esąs tikras lenkų draugas, dėlto jis remiąs kultūros mainus su Lenkija, turįs vilties dėl dar platesnių prekybos ryšių, be to, siūlęs amerikiečiams palaikyti ryšius su lenkais.

Kard. Krol. dar priminė, kad Nixonas puikiai prisimenąs 1959 m. buvusį jo sutikimą Lenkijoje, tai aprašęs knygoje "Six Crises". Taip, anot kardinolo, lenkai pačioje Lenkijoje prezidentą laiką tikru draugu.

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

PIRMIEJI RUDENS PARENGIMAI

— Rugpiūčio 20 d. sekmadienį, 1 val. Maironio Parke kun. Jono Bakano pagerbimo pietūs.

— Rugpiūčio 27 dieną, sekmadienį Šv. Kazimiero parapijos Tretininkų draugijos vizitacija 2 val. p. p. Visos narės renkasi į bažnyčią.

— Rugsėjo 9 d., šeštadienį, ponų Reinikaičių parke, vadinamam Point Rock, prie Milburno Šv. Kazimiero parapijos piknikas. Pradžia 12 val. Visi kviečiami dalyvauti toli ir arti gyvenantieji.

— Rugsėjo 9 d. vakare vyresnės skautės Maironio Parke 7 val. rengia vakarienę su šokiais ir tokia programa kurios niekas savo gyvenime nematė ir negirdėjo. Taip kad visi dalyvaukime parapijos piknike: senesnieji ir jaunimas, o vakare šauniame skaučių parengime.

— Rugsėjo 10 d., sekmadienį, LB Bostono apygarda Maironio Parke rengia Lietuvių dieną, kuri prasidės šv. Mišiomis. Įvairiausia programa tęsis visą dieną. Vakare šokiai visokio amžiaus žmonėms.

— Rugsėjo 17 d., sekmadienį, Maironio Parke Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčių piknikas su menine dalimi, lietuviškų dirbinių paroda, visi bus pavaišinti lietuviškais valgiais, kurių bus įvairiausių rūšių.

— Rugsėjo 24 d., sekmadienį, mūsų miesto 250 m. įkūrimo sukakties minėjimo užbaigimas, kuris ruošiamas labai didingas. 1:30 val. p. p. bus gražiausias paradas kuriame dalyvauti pakviesti ir lietuviai su savo programa. Dedamos visos pastangos, kad kuo geriausiai ir gražiausiai galėtume reprezentuoti mūsų tautą ir įvairias kultūrines brangenybes. Komitetą, kuris palaiko ryšius su miesto pareigūnais visų rengiamų iškilmių reikalu sudaro: skautų brolijos vyr. sk. P. Molis, žymus vyčių veikėjas A. Miniškauskas ir Organizacijų tarybos pirm. P. Stanelis. J. M.

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

BEVERLY HILLS GELYNYČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0633 — PR 8-0634

DOLERIO ŽVEJYBA

Kiekvienos valstybės vyriausybė gali sugebėti daugiau ar mažiau savo finansinį ūkį paremti garantuota svetima valiuta, t. y. prigaudyti jos tiek, kad pajėgtų didesnę užsieniui išmokėjimų dalį padengti doleriais ar kita laisvojo pasaulio pinigų suma ir dar už ją parduoti savo prekių, fabrikatų, žaliavų ir nesišvaistyti atsargo aukso garantijomis. Tokia valstybė turi daugiau galimybių turėti, stiprėti ir didinti savo politiką pasaulinėj plotmėj. Bet šios savo vidaus gerovės didinimo ryžtui turi būti pakinkyta visa krašto valdymo aparatūra, ir kiekvienas žmogus, o svarbiausia — vyriausybės įtaka su kaimynų užsienio politika turi lyg susigiminiuoti.

Šiandien, tokiose ekonominėse pastangose pirmauja komunistinė Rusija. Ji daugiausia surenka laisvuose kraštuose užsieninės valiutos ir gali ne tik išsipirkti kitų valstybių garantuotais pinigais savo užsienines skolas, prekiauti, stiprinti savo nacionalizmą, bet dar ir taikiose valstybėse kelti riaušes, vykdyti sabotažo veiksmus, kurstyti rasių, tautybių mažumas. Liūdniausia, kad sunkiai uždirbtais pinigais nesąmoningai palaikomas okupuotų kraštų režimas ir jų tautinis slopinimas. Dažnai prisidedama prie Sovietų Rusijos reklamos ir paskatinimo, pasigiriant, kad pašto voke nuėjo 1, 5, 10 dolerių ir adresatas gavo. Žinoma, laiške nueis ir 100 dol., jei Amerikos paštas nepastebės. Ir nueis tik dėl to, kad siųstum daugiau — du, tris šimtus ir t. t., bet čia pat atslenka grasinantis, įkyrus iškeitimo į rublius lydarštis, vėliau asmeniškas priminimas ir pagaliaus patikrinimas — krata. Ruso agentas per adresatą praneša, kad pinigai gauti — atsiųsk daugiau, nors okupuotų kraštų gyventojui griežtai draudžiama laikyti, kad ir mažiausią atminimui užsienio valiutos vienetą, o už iškeistus rublius pirkimas apribotas ir sekamas. Ir taip doleris gavėjų, palikimų, paveldėtojų nepasiekia, geraširdžio tėviškę aplenkia ir atsiranda tik Maskvos banke. Jei iš tokių mažų sumų susidaro milijoniniai skaičiai, tai, pridėjus į okupuotus kraštus kelionių išlaidas, rusiškų mašinų ir vietinių butų gyminėms pirkinius, per klaidą padarytus testamentinius palikimus, okupuotų kraštų vergų pagamintas ir užsieniui parduotas prekes ar kitas Maskvai palankias dolerines įplaukas — tai Sovietų Rusijos biudžetas bujoja ir žydi daugiau užsieninių pinigų spalvomis.

Pasauliui yra žinoma, kad okupuotų kraštų žmogaus asmeninis gyvenimas ir krašto bendras turtas tvarkomas Maskvoje ir jai nepatinka, kad pavienis asmuo gautų siuntinius, važinėtų automobiliais, naudotų kurą, kad pabėgėlis skęstančioms skurde giminėms pirktų atskirus butus ir taip erzintų kaimynus, kompromituotų, falsifikuotų rusišką komunizmą. Bet šiandien iš šių sričių Maskva gali sužvejoti dolerių, o rytoj "Volgai", "Maskvičiui" truks dalių, kurui leidimų, poryt jie rūdys patvoryje, kaip praneša jų savininkai. Su butais padėtis yra dar blogesnė — jų kokybė menka, ribota, reikalavimai ir gedimai nepernešami, savininkas laisvai išsikrausto ir butas vėl už dolerius parduodamas.

Sudėtingiausias ir paveldėtojams nemaloniausias yra palikimų turtas, kuris vertinamas dešimtimis tūkstančių. Čia rusų agentai terorizuoja, pvz. Lietuvoje, paveldėtojus, o vietoje jie ieško nesąžiningų pareigūnų, kad už atlyginimą padėtų palikimą perkelti į Sov. Rusiją. Pats paveldėtojas už 10,000 dol. palikimą gauna apie 1000 rublių, už 20,000 — 1,500, iš 30,000 — 2000 rb. ir ne daugiau už 50 ar 100-tūkstančių, visa kita nurašo įvairioms išgavimo išlaidoms. Su tokia rublių suma nepraturtės nei giminės, nei Lietuva, o tik Maskva. Šiais atvejais teisininkai pataria naudotis šių dienų delsimo politika, — prieš testamento sudarymą, pinigus investuoti į nekilnojamą turtą, leisti globėjamas naudotis jo pro centiniu pelnu, tiesioginiams paveldėtojams laukti politinių pasikeitimų. Tokia testamentų forma įstatymais laiku neribota. Bet ir čia, kad jie nebūtų laužomi, reikia daryti griežtomis sąlygomis, pvz., kai Lietuva bus laisva, kai jos konsulatai veiks oficialiai, kai Lietuva turės savo pinigus, kai paveldėtojas sulauks tiek ir tiek metų ir panašiai. Svarbu nudelsti ginčo teisę ir neremti doleriais komunistinės Rusijos kėslų B. Alba.

— Namai yra vieta, kur moteris dirba, kai nėra vyro, ir kur vyras ilsisi, kai yra moteris.

Įžymiajam kalbininkui

A. † A.

PROF. DR. ANTANUI SALIUI

mirus, žmonai SOFIJAI, dukteriai RIMAI su šeima bei giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Petras ir Ona Jonikai

Gen. štabo Pulkininkui

A. † A.

JUOZUI RAPŠIUI mirus,

žmonai KONSTANCIJAI, sūnums ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Ona ir Juozas Briedžiai

LEONUI JUKŠAI

gyv. Dortmund, jo žmonai a. a. INGRIDAI

mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Ig. Jonikas

Ludas Norus

Mielą pusseserę

SOFIJĄ SALIENĘ - VAŠKELYTĘ,

jos vyrui

A. † A.

PROF. DR. ANTANUI SALIUI

mirus, jos dukterį RIMĄ GAIGALIENĘ su šeima, pusbrolį ALEKSĄ VAŠKELĮ su šeima ir kitus artimuosius šioje liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame

Antanina ir Albinas Repšiai
iš Bellwood, Illinois

II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkui

ROMUI SAKADOLSKIUI,

jo mamytei ir broliui RIČARDUI, mylimam tėveliui mirus, reiškiame užuojautą ir kartu liūdime

II PLJK Užsienio atstovų komisija

A. † A.

ANTHONY J. KLIMAS

Gyveno 6740 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois.

Mirė rugpiūčio 7 d., 1972, 2 val. p. p., sulaukęs 64 m. amžiaus. Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesers sūnus Walter J. Sabaitis, jo žmona Martha, dukterėčia Anne Schutz, jos vyras Edward, švogeris Walter J. Sabaitis, giminės: Antanas Martinkus su šeima iš Marquette Parko, Antanas Martikus su šeima iš Cicero, Marijona Lipskas su šeima, Mary Dudėnas, Bruno ir Aleksandra Martinkai su šeima. Lietuvoje liko du broliai ir penkios seserys su šeimomis.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue, Chicago, Illinois.

Laidotuvės įvyks penktad., rugp. 11 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Giminės.**

Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Zarasiškių Klubo įsteigėjo

A. † A. TEOFILIO MAČIO

netekus, gilaus skausmo valandoje jo dukteris GENOVAITĘ ir ELENĄ su šeimomis ir jo brolius ANTANĄ, ALBINĄ ir LIUDVIKĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Zarasiškių Klubas

A † A

CAROLINE SHINKUNAS

Gyveno Stockton, Illinois, anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė rugp. 8 d., 1972, 12:15 val. p. p., sulaukus 80 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskr. Amerikoje išgyveno 59 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dvi dukterys: Helen Valaika ir Julie DuVal, žentas Thomas, 10 anūkų, 16 proanūkų, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje liko brolis Juozapas Pekeliūnas su šeima.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtad. 1 val. p. p. Casey - Laskowsky koplyčioje, 4540 W. Diversy Ave., Chicago, Illinois.

Laidotuvės įvyks penktad., rugp. 11 d., iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėta į Lietuvių tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Dukterys, žentas, anūkai ir proanūkai.**

Laidotuvių direktorius Povilas Ridikas. Tel. YA 7-1911.

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

JUOZAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SONOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-191

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-100

APLINK MUS

× **Australijos lietuvių grupė,** dalyvavusi II PLJK ir IV tautinių šokių šventėje, rugp. 5 d. laimingai sugrįžo į Australiją. Keliaudama lėktuvu buvo porai dienų sustojusi poilsiui Fiji salose. Grupės dalyvis kun. Alb. Spurgis rašo redakcijai, kad pirmą kartą šios salos istorijoje vietos katedroje laikęs šv. Mišias lietuviškai.

× **"Museum Review",** Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus biuletenio išėjo naujas numeris. Jame gausu įvairių informacijų ir iliustracijų.

× **Lionginas Kublickas,** eilę metų prenumeruodamas "Time" žurnalą jam rašydavo laiškus, skųsdamasis, kodėl šis savaitraštis nededa žinių apie pavergtą Lietuvą. Pastaruoju metu jam nusibodo net visą eilę iškarpų iš amerikietiškų laikraščių, kuriuose buvo rašoma apie lietuvius. Atsiliepdamas "Time" žurnalas L. Kublickui parašė, kad pora kartų norėjo dėti straipsnius apie Lietuvą, bet dėl vietos stokos neįdėjo. "Time" priminė, kad liepos 31 d. laidoje įdėjo straipsnį ir Kalantos nuotrauką. Kaip matyti, laikraščiai reaguoja į skaitytojų pageidavimus.

× **Nuoširdžiomis aukomis** "Draugą" parėmė: 3 dol. — Br. Kuras; 2 dol. — B. Adomavičienė; po 1 dol. — O. Kapteinis, V. Tumelis. Labai ačiū.

× **Stasys Krivickas,** Sudbury, Ont., Kanados lietuvių veikėjas, buvo atvykęs į Chicagą, lankė savo pažįstamus. Užsukęs į "Draugą", susipažino su laikraščio paruošimo darbais ir paliko 10 dol. auką spaudai paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **ŠALFASS golfo** turnyras ir tarpmiestinės varžybos įvyks rugpiūčio 26-27 d. Raisin River Country Club, Monroe, Mich. (tarp Detroito ir Toledo). Suvažiuos golfininkai iš JAV ir Kanados.

× **Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės** Chicagos skyrius, š. m. rugpiūčio 12 dieną 7.30 val. vakaro šeštadienį, Union Pier Lietuvių Kultūros Namuose, su įvairia programa, rengia linksmą šokių vakarą. Veiks turtingas stipriųjų ir silpnųjų gėrimų baras. Šeimininkės pateiks svečiams lietuviškų patiekalų skanią vakarienę. Šokiams gros garsus ir visų labai mėgiamas Ąžuolo Stelmoko orkestras. Burtų keliu bus vertingų dovanų paskirstymas. Įėjimas 2 dol. auka. Su įėjimo bilietu galėsi laimėti burtų keliu naudingą dovaną. (pr.)

× **Proga Floridoje.** Miami Lietuvių Klubui skubiai reikalinga vedusiųjų pora. Labai patogios ir patrauklios darbo sąlygos. Duodamas ir butas. Rašyti Miami Lithuanian American Citizens Club, 3655 N. W. 34th St., Miami Florida 33142. (pr.)

× **John G. Evans** vietoje gėlių aukojo Lietuvos Dukterų draugijai, pagarbiai prisimenant a. a. Barbarą Rudis ir Frances Radvilas. (sk.)

× **Reikalingas lietuvis vargonininkas** Šv. Kazimiero parapijai, Worcester, Mass. Kreiptis į kleboną: **Rev. A. Miciūnas, MIC, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604.** (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Telefonas VI 7-7747. **(sk.)**

Chicagos žinios

ŠUKUOSENOS IR ŠOFERIAI

CTA vadovybė nustatė naujas taisykles savo autobusų šoferiams, kuriose draudžiama jiems ateiti į darbą susuktais ant rulių plaukais, su kaspinėliais ar kitais panašiais papuošalais ir taip pat susipynus kasas.

SUDRAUDĖ ŠUNŲ APDRAUDĖJUS

Vienai Chicagos apdraudos firmai buvo valdžios įsakyta nevartoti klaidinančių, neteisingų reklamų ir nevilioti jomis klientų. Firma-American Dog Owners Group apdraudžia šunis.

ŠALTA VASARA

Rekordinė vėsa rugpiūčio mėn. vėl apgaubusi Chicagą. Pereito trečiadienio nakties temperatūra buvo tik 51 laipsnis. Iki šiol toks šaltas rugpiūtis buvęs 1924 m., kada temperatūra nukritusi iki 52 laipsnių.

PAVOJINGA ŠEIMA

Anksti trečiadienio rytą policija areštavo trijų asmenų šeimą — tėvą, motiną ir sūnų pietinėje miesto dalyje. Jų bute rasta daug ginklų, narkotikų ir vogtų daiktų.

IEŠKOMAS PLĖŠIKAS

Policija ieško ginkluoto plėšiko, kuris paskutinių šešių savaičių laikotarpyje apiplėšė vienuolika maisto krautuvių šiaurvakarinėje miesto dalyje.

Juzė Daužvardienė, Lietuvos gen. kons. Chicagoje, kalba pavergtųjų tautų savaitės minėjime Chicagoje. Nuotr. P. Maletos

NYKSTANČIŲ GYVŪNŲ APSAUGA

Illinois gubernatorius Ogilvie pereitą pirmadienį pasirašė įstatymą, kuriuo nuo ateinančių metų sausio 1 d. valstybėje bus uždrausta pardavinėti kai kurių nykstančių žvėrių kailius ar odos išdirbinius. Asmenys turintieji tokius kailinius ar kitus dalykus, turės gauti leidimą jiems dėvėti, jeigu galės įrodyti, kad minėti daiktai įsigyti iki uždraudimo datos. Į ilgą nykstančiųjų gyvių sąrašą įeina leopardai, tigrai, vilkai, kalnų liūtai, kai kurios lapės, vėžliai, aligatoriai, krokodilai ir kt.

Kun. A. Saulaitis, dabartinis Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijos pirmininkas praveda dainas prie laužo Romuvos stovykloje Kanadoje. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Lietuviškos vasaros stovyklos suteikia mūsų jaunimui daug patyrimo ir sustiprina lietuvybėje. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIETUVOS DUKTERŲ GEGUŽINĖ

Pereitą sekmadienį, rugpiūčio 6 d., Bučo sodyboje buvo surengta Lietuvos Dukterų draugijos gegužinė — piknikas. Nors iš ryto lijo, o po pietų buvo debesuota, bet Lietuvos Dukterų šalpos darbų rėmėjai ir nemažas būrys Chicagos bei apylinkių lietuvių dalyvavo gegužinėje. Pirmininkei E. Kielienei vadovaujant, gegužinė buvo gražiai suorganizuota. Ne tik valdybos ir draugijos narės, bet ir daugelis draugijos talkininkų darbavosi kavinėje, bare, prie "laimės šulinio" ir kitur, kad tik gegužinė pavyktų, kad svečiai būtų patenkinti ir kad sudarytų pajamų vargšams ir nuskriaustiesiems šelpti.

Gegužinėje, kaip paprastai, veikė kavinė, kurioje buvo galima gauti kavos, užkandžių, pyragų ir saldumynų. Veikė ir baras, nors šaltam ore su mažiau pasisekimo. Veikė "laimės šulinys", kur gegužinės svečiai galėjo laimėti vertingų dovanų. Kadangi dovanos buvo suneštos daugiausia pačių narių ar geradarių, tai laimėjimai davė ir pajamų šalpai. Taip pat pajamų šalpai davė kavinė su visais priedais, nes žmonės norėjo pasėdėti, pasikalbėti ir prie kavos puodelio pabuvoti gamtos prieglobstyje.

Tarp atsilankiusių buvo matyti svečias iš Romos kun. dr. V. Rimšelis, dr. A. Razmos šeima iš Jolieto, visą laiką svečius maloniai sutikdavo Lietuvos Dukterų draugijos dvasios vadas kun. dr. F. Gureckas. Nors žmonių nebuvo gausu, bet nuotaika gera. Tik gaila, kad vėl pavakare pradėjo lyti ir svečius vertė skubėti iš sodybos į automobilius ir namo. **Pn.**

MARQUETTE PARKE MASINIS SUSIRINKIMAS

Neighbors Opposing Chicago Housing Authority sutrumpintai No C.H.A. drauge su Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacija rugpiūčio 13 d. 3 val. p. p. 71 ir Californijos gatvių kampe, šaukia labai svarbų masinį susirinkimą. Susirinkime dalyvaus įvairios organizacijos ir atstovai. Lietuvių kalba pranešimą padarys, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos pirm. Juozas Bacevičius. Supraskime savo pareigą ir masiniame susirinkime visi būtinai turime dalyvauti, nes čia bus sprendžiamas gyvybinis apylinkės išlaikymo klausimas. **St.**

ADVOKATŲ DRAUGIJOS AMERIKOS LIETUVIŲ GOLFO DIENA

Nors prieš rugpiūčio 2 d. visą naktį lijo, bet diena išaušo labai graži. Daug asmenų žaidė golfą Palos Country klube, o kiti tik svečiavosi. Vakarui atėjus visi buvo pirm. Paul M. Smith pakviesti vakarienei. Puiki muzika viliojo visus šokiams. Crane Taupymo bendrovės atstovas Eugene Pietkiewicz ir Casimir Oksas, Mutual Federal Taupymo bendrovės atstovas, būtų laimėję dovanas, jei būtų buvę dovanų skirta. Stanley Balzekas, jr., ir W. B. Sebastian ir jų ponios tik svečiavosi.

Ilgametis teisėjas John T. Zuris ir teisėjas Alphonse Wells yra žvaigždės lietuvių teisininkų tarpe. Jie visuomet dalyvauja lietuvių veikloje. Teisėjas Wells iššaukė visus laimėtojus. Tarpe dalyvių teko matyti adv. Charles ir sūnus Darwin Kal ir šeimos, Metropolitan Banko viceprez. Adolph Baliunas ir dr. Baliunas, J. Bacevičius, namų statybos kontraktorius Joseph Vilimas ir ponia, golfininkas Houston Žebraitis, sol. Al. Brazis su žmona ir daug kitų. Dalyvavo per du šimtu dalyvių. Gaila, kad reikės laukti vėl metus iki kitos golfo dienos.

W. B. Sebastian

PAGERBTA DONNA KAMM

Prieš mėnesį, "Hall of Fame of City of Chicago" atžymėjimus gavo trys mūsų lietuviai, kun. dr. J. Prunskis, William Kareiva ir Donna Gustaitė Kamm. Aukso sagutes jiems įteikė miesto meras Richard J. Daley, kiekvieną pasveikindamas ir dėkodamas už įnašą į Chicagos miesto kultūrinį gyvenimą.

Donna Gustaitė Kamm, vėl šiomis dienomis buvo pagerbta bankete, dalyvaujant tūkstančiui svečių iš visų miesto rajonų, naujajame McCormick Pla-

Donna Kamm

ce. Pagerbimas buvo atsižymėjusiems visų parkų distriktuose. D. Kamm buvo vienintelė lietuvė ir vienintelis asmuo iš Marquette Park rajono. Jai buvo įteikta korsažas ir rėmuose meniškai paruoštas raštas — "Senior Citizen of The Year at Marquette Park". Ją nominavo distrikto koordinatorius, nes jis stebėjo Kamm veiklą penkių metų bėgyje.

Donna Gustaitė Kamm ypatingai daug laiko pašvenčia senimo labui. Ji telkia pinigus vargšų vaikų ir širdies ir vėžio ligų tyrimo labui. Ji dabar yra Marquette Park Senior Citizens Social Center pirmininkė ir vadovauja visai veiklai. **P.**

KOMP. A. ALEKSIS FILMĖ

Komp. A. Aleksis liepos pabaigoje atvykęs iš Waterbury, Conn., apsigyveno pas tėvus jėzuitus. Ta proga kun. A. Kezys Lietuvių foto archyvo direktorius pasikalbėjimą su komp. Aleksu nufilmavo, įjungimui į grupę Dvylika, nes komp. Aleksio darbai lietuvybės išlaikymui yra labai dideli. Tą pastebėjusi nepriklausomos Lietuvos vadovybė už tai yra jį apdovanojusi Gedimino ordinu. Waterburio kultūros, meno ir visuomenės veikėjai nori sutelkti kelis šimtus dolerių filmo išlaidoms. Taip nori pagerbti 86 metų savo kolonijos veikėją.

Po įsukimo filmo, komp. A. Aleksis nuvyko į Midway House kur vyko LRK susivienijimo 65-tas seimas, kuriame kaip delegatas iš Waterbury, Conn., aktyviai įsijungė į seimo darbus. Buvo rezoliucijų komisijos pirmininku. Jau eilė metų kaip komp. A. Aleksis už nuoširdžią veiklą susivienijimui išrinktas garbės nariu. Viešėdamas su prof. J. Žilevičium plačiai aptarė muzikinės kultūros judėjimą. Nuodugniai susipažino su L. M. archyvo lobiais. Grįžęs žadėjo savo muzikinės ir visuomeninės veiklos eksponatus siųsti kur yra jau 300.000 muzikologinių eksponatų archyvui. Jau dabar archyve yra 7 didžiuliai tomai iš komp. A. Aleksios veiklos seniau surinktos įvairios medžiagos. **J. Rikselis**

VARNAS MONTESSORI CENTRE

Marija ir Adomas Varnai Montessori namams skyrė tūkstantinę, kad vaikų auklėjimo įstaiga geriau galėtų gyvuoti. Marija Varnienė - Kuraitytė, gimusi 1886 m. rugpiūčio 26 d. Bakaičių dvare, Girkalnio valsčiuje, Raseinių apskrityje yra Montessori auklėjimo pradininke Lietuvoje.

1904 metais baigusi Petrapavlosko gimnaziją, vasaros atostogų metu buvo suorganizavusi kumečių ir apylinkės vaikams slaptą lietuvišką mokyklėlę. Šią mokyklą 5-kias vasaras išlaikė ir globojo Varnienės tėvas.

Studijavo pedagogiką Genevos universitete. 1908 m. grįžo į Petrapilį ir baigė gimnastikos pedagoginių žaidimų kursus. 1910 metais persikėlusi į Maskvą mokytojavo keliose gimnazijose ir vienoje pradžios mokykloje atsilikusiems vaikams dėstė kūno kultūrą. Jau nuo 1912 metų praktiškai dirbo su priešmokyklinio amžiaus vaikais. Vėliau, Maskvoje ir jos apylinkėse organizavo vaikams vasaros aikštėles o žiemos metu — klubus. Tęsė savo darbą Vokietijoje ir Amerikoje. Amerikoje kurį laiką dirbo savo privačiuose namuose su lietuviukais priešmokyklinio amžiaus vaikais. Adomo ir Marijos Varnų išjudinta visuomenė pastatė puikų pastatą 3038 W. 59 gatvėje, pavadintą jų garbei: "Varnas Montessori centru". Tame naujai pastatytame vaikų židinėlyje Marija Varnienė, padedant Domai Petrutytei, sėkmingai dirbo keletą metų auklėdama mažuosius.

Niekas šiandieną negali užginčyti, kad Montessori įnašas į mokslo lobyną yra didelis ir nepamainomas. Jau šių dienų mokslininkai sako: kad vaikas gali viską išmokti atradimu. Visa tai Mara Montessori tvirtino ir skelbė jau šimtmečio pradžioje.

Montessori vaikų namai tai yra aplinka, kurioje vaikas be nereikalingo suaugusio įsikišimo gali laisvai dirbti ir gyventi sekdamas savo vystymosi arba plėtros dėsnius. Trumpai aptarti Montessori sistemą neįmanoma. Montessorinis auklėjimas tai teikimas pagalbos dvasiniam ir fiziniam vaiko gyvenimui. Vien teorijos neužtenka. Reikia praktiškai mokėti kaip kantriai ir su tikra meile vaiką stebėti ir su tikra meile vaiką stebėti ir patarnauti vaiko energijai, kad ji plėtotųsi kūrybine kryptimi. Tik per vaiką žmonija tegali pasukti į išganymo kelią. Posūkis reikalauja darbo, aukos ir supratimo. Tikimės, kad Marija Varnienė nuoširdžiai padės mums žengti šiuo keliu.

Sofija Blažienė

IŠ ARTI IR TOLI

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **"Dzūkų vakaronė žemaičiuose"** buvo surengta Ginteliškėje ir Plateliuose. "Žemaitijos" meninės fotografijos salone atidaryta Vytauto Ylevičiaus etnografinė nuotraukų paroda "Pamerkys" žemaičius supažindino su senaisiais dzūkų kaimais, jų dainininkais ir muzikantais. Koncertą prie Platelių ežero turėjo Varėnos rajono "Nemuno" kolchozo etnografinis ansamblis.

— **Kompoz. Jurgio Gaižausko** vadovaujama Trakų saviveiklininkų kaimiška kapela "Galvė" išvyko į pasaulinį liaudies folkloro konkursą Briuselyje, atrankinėse varžybose įveikusi Maskvos jaunimo dainų ir šokių ansamblį.

KANADOJE

— **Lietuvis laimėjo šaudymo** varžybas: Ontario Rifle Association šaudymo varžybose pirmą vietą, medalį ir piniginę dovaną laimėjo V. Pūtvio kuopos šaulys J. Budrevičius. Winona šaudykloje įvykusiose varžybose buvo šaudoma kariškais šautuvais. J. Budrevičius 300 jardų atstume iš 50 galimų taškų surinko 47 ir 500 jardų atstume — 50, visus galimus taškus.

— **Juozas Intas,** vienos Montrealio bendrovės atstovas, yra komandiruotas į Thunder Bay suorganizuoti universiteto kai kurių patalpų bei maudynių įrengimą. Jo namai ir šeima Montrealyje. Ten mokytojauja jo žmona, vietinė lietuvaitė, o trys vaikai studijuoja.

J. A. VALSTYBĖSE

— **Algimantas Gečys,** JAVbių LB centro vicepirmininkas, išgavo įžanginį savo miesto amerikiečių dienraštyje The Evening Bulletin. Įžanginis buvo skirtas Lietuvos bylos reikalui ir įdėtas to dienraščio liepos 22 numeryje. Dienraščio įžanginių redaktorius uždėjo tam vedamajam antraštę — Rip in the Iron Curtain. Įžanginyje akcentuojami neseni tragiški įvykiai komunistų pavergtoje Lietuvoje, bolševikų ten vykdomas genocidas ir krašto rusinimas. Šis Philadelphijos dienraštis nesigaili vietos Lietuvos reikalui. Tą dienraštį skaitantieji ir kiti lietuviai turėtų prisiminti redaktorius padėkos laiškučiais. To dienraščio adresas: The Evening Bulletin, 30th and Market Streets, Philadelphia, Pennsylvania 19101.

— **Vytauto Volerto,** JAV-bių LB centro valdybos pirmininko, laiškas buvo paskelbtas Twin Circle katalikų savaitraščio rugpiūčio 4 d. numeryje. V. Volertas savo laiške dėkoja redakcijai už liepos 7 įžangnį, kuris buvo skirtas Lietuvos reikalui, ir primena apie Lietuvos ir lietuvių kančias komunistų vergijoje.

— **Vyt. Beliajus,** lietuvių tautinių šokių pirmtakūnas JAV, dabar gyvenąs Denver, Colo., buvo pasiruošęs vykti į IV Tautinių šokių šventę Chicagoje, bet jį ištiko širdies smūgis, ir dėl to buvo paguldytas ligoninėn. V. F. Beliajus leidžia anglų kalba etninio turinio žurnalą, vardu VILTIS. (Adresas: P.O. Box 1226, Denver, Colo). Beliajus pirmasis Chicagoj suorganizavo (1932 m.) šokių ir sporto grupę, kuri vadinosi LYS (Lithuanian Youth Society). Klaidingai Liet. Enciklopedijoje rašoma, kad Beliajus įsteigė 1945 m. Ateities šokių grupę. Ateities grupę įsteigė 1941 m. ir pirmąja mokytoja buvo L. Zaikienė; toliau mokytojais buvo B. Skirkienė, G. Samaitė, V. Beliajus, Bruno Shotas ir kt.

— **Thomas A. Lane,** Washington, D. C., amerikiečių laikraštininkas, kurio straipsnius spausdina visa eilė krašto dienraščių ir savaitraščių, neseniai parašė straipsnį Lietuvos bylos reikalu. Straipsnis buvo įdėtas rugpiūčio 10 "The Wanderer" laikraštyje, kuris išeina St. Paul, Minn. mieste, ir visoje eilėje kitų amerikiečių dienraščių ir savaitraščių. Milijonai amerikiečių visuose krašto kampuose turėjo progos perskaityti šį straipsnį.

— **Dr. Vytautas Baukys** praėjusį pavasarį baigė odontologiją ir įsigijo daktaro laipsnį. Šiomis dienomis išlaikė Michigano valstijos egzaminus įsigydamas teisę verstis praktika. Dr. Vytautas Baukys su kitu dantų gydytoju atidarė kabinetą Detroite, 5455 West Vernor (prie Junction), tel. 825-1572. Dr. V. Baukys nuo pat vaikystės aktyvus skautas — pradedant vilkiuku iki skauto akademiko. Baltijos tunte ėjo įvairias pareigas — nuo paskiltininko iki tunto adjutanto. Taip pat aktyvus sporto klubo "Kovas" narys.

BRAZILIJOJE

— **Kun. Mečys Valiukevičius,** didelės parapijos Niteroi klebonas, vienos moterų kongregacijos įsteigėjas (apie 200 narių), švęsdamas savo kunigystės sukaktį, kurioje dalyvavo daug lietuvių ir brazilų, pasakė patriotinę kalbą, didžiuodamasis esąs kilęs iš lietuvių turinčių garbingą praeitį. Jaudinančiais žodžiais kalbėjo apie tragišką mūsų tautos religinę ir tautinę būklę. Jis pasižadėjo glaudžiai bendradarbiauti su lietuviais patriotais kovoje už Lietuvos laisvę. Po jo kalbėjęs Brazilijoje gimęs jaunas lietuvis kun. Algirdas Ramašauskas, turistinės Šv. Petro parapijos klebonas, reiškė viltį, kad lietuvių tauta atgaus laisvę.

— **Prel. Z. Ignatavičius,** atlikęs savo misiją Brazilijoje, sutvarkęs lietuvių sielovados reikalus, šio mėnesio gale grįžta į Italiją, kun žada paruošti italų kalba Lietuvos istoriją.